Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг XVIII съезди

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 95 (17.088). • 26 апрель 1978 йил, чоршанба • Баҳоси 3 тийин.

МАМЛАКАТ ЁШЛАРИНИНГ КОММУНИЗМ САРИ ЮРИШИ

ВЛКСМ XVIII СЪЕЗДИ ОЧИЛДИ

Қарийб 38 миллионли комсомоллар отрядининг намояндалари завод цехларидан ва студентлар аудиторияларидан, Бутуниттифоқ зарбдор қурилишларидан, далалар ва фермалардан Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг XVIII съездида қатнашиш учун Москвага келдилар.

Съезд 25 апрелда Кремлнинг Съездлар саройида очилди.

Эрталаб соат 10. Съезд делегатлари ва меҳмонлари **Л. И. Брежнев, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Г. В. Романов, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, П. Н. Демичев, М. С. Соломенцев, К. У. Черненко, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, Я. П. Рябов, К. В. Русаков** ўртоқларни ўринларидан туриб гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг топширувига биноан съездни комсомол Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. Н. Пастухов очди. У Коммунистик партия ва Совет давлатининг съезд ишида қатнашаётган раҳбарлари якдиллик билан ВЛКСМ XVIII съездининг делегатлари қилиб сайлангандикларини маълум қилади.

(Давоми иккинчи бетда).

Москва, 1978 йил 25 апрель. Кремлнинг Съездлар саройи. ВЛКСМ XVIII съезди. Суратда: съезднинг очилиш пайти.

ТАСС — ЎзТАГ телефотоси.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИ

Делегат ўртоқлар! Ҳурматли съезд меҳмонлари!

Энг олий комсомол йиғилишимиз қатнашчиларини ва сизлар орқали барча комсомолларни, ҳамма совет ёшларини КПСС Марказий Комитети номидан, ленинчи партиямизнинг барча аъзолари номидан қизғин табриклайман! **(Қарсаклар).**

Бундан 58 йил муқаддам Владимир Ильич Ленин ўша пайтда ҳали жуда ёш бўлган комсомолнинг III съездида сўзлаган нутқида: «...агар ёшлар коммунистик ёшлар номига муносиб бўлишни ҳақиқатан истасалар, биз ёшларни нимага ўргатишимиз керак, улар қандай ўрганишлари керак ва бизнинг қура бошлаган нарсамизни уларнинг батамом қуриб охирига етказа олишлари учун уларни бунга қандай тайёрлаш лозим». (Асарлар. 31-том. 291-бет) деган масалани бош масала деб билган эди.

Лениннинг масалани шу таҳлитда қўйганлиги ҳозир ҳам ўзининг бутун актуаллигини сақлаб келмоқда. Ёшлар коммунизмнинг муносиб бинокорлари бўлишлари учун биз уларни нималарга ўргатишимиз ва улар қандай ўрганишлари кераклиги (бунда гап мактабдаги ўқитиб ўргатиш устидагина эмас, балки анча кенг маънода — ҳаёт илми маъносида ўқитиб ўргатиш устида бораяпти, албатта),— ҳозир ҳам комсомол ишидаги ва партиянинг шу ишга раҳбарлик қилишидаги бош масаладир.

Умуман кекса авлод коммунистлари шу кунлардаги совет ёшларидан мамнун бўлишлари мумкин, деб ўйлайман. Ёшларимиз коммунистик эътиқодли, партия ишига, улуғ Ленин ишига астойдил садоқатли бўлиб ўсмоқдалар. **(Қарсаклар).** Миллион-миллион йигит ва қизлар мардлик, матонат, Октябрь идеалларига садоқат намуналарини кўрсатмоқдалар. Улар коммунистик қурилиш жабҳасининг ҳамма соҳаларида зўр ғайрат-шижоат билан ишламоқдалар, мамлакатни ривожлантиришнинг тигиз планларини бажариш учун жонбозлик билан курашмоқдалар. Қандай иш бўлмасин, унга улар ўзларининг алоҳида романтик жўшқинлигини ва таъбир жоиз бўлса, навқирон шунқорлигини бахш этмоқдалар. Шуларнинг ҳаммаси учун комсомолга раҳмат. Советлар мамлакатининг барча йигит-қизларига раҳмат! **(Давомли қарсаклар).**

Бундан буён ҳам қалбингизда мусаффо ватанпарварлик ўти аланга олаверсин топширилган иш учун, мамлакатда содир бўлаётган ҳамма воқеалар учун олижаноб шахсий масъулият туйғуси яшайверсин. **(Қарсаклар).**

Партия XXV съезди беш йилликнинг ва бундан буёнги истиқболнинг катта программасини тасдиқлади. Бу программа битта мақсадга: совет халқи янада яхшироқ, фаровонроқ, бахтлироқ яшасин, биз ўзимизнинг порлоқ манзилимиз — коммунизм сари янада дадил олға бораверайлик, деган мақсадга бўйсундирилган. Партия белгилаган режаларнинг кўпи беш йиллик давомида муваффақиятли рўёбга чиқарилмоқда, аммо ҳали биз, шу жумладан, сиз — ёшлар ҳам — кўп иш қилишимиз керак, албатта.

I.

Самарадорлик ва сифат учун кураш — Ватанимизнинг бугунги кунига хос энг муҳим белгилардан биридир. Бу — вақтинчалик кампания эмас. Бу — партиямизнинг жиддий равишда олисни кўзлаб бошлаган йўлидир. Бу — шу беш йилликнинг энг асосий вазифасигина бўлиб қолмай, шу билан бирга иқтисодий ва социал ривожланишимизнинг келгусидаги кўп йилларга мўлжалланган белгиловчи омили ҳамдир. Айтиш мумкинки, бу — совет кишиларининг бутун бир авлодини тарбиялаш программасидир.

Мамлакатимизда ғоят кўп табиий бойликлар бор. Бизда неча-неча авлодларнинг куч-ғайратлари билан саноатда ҳам, қишлоқ хўжалигида ҳам қудратли иқтисодий потенциал вужудга келтирилган. Биз кўпдан-кўп маълумотли малакали кадрларни ўстириб тайёрладик, одамларга дурустгина турмуш шароитларини таъминладик.

Энди ана шу жуда бой ресурсларнинг ҳаммасидан омилкорлик билан, ишнинг кўзини билиб, оқилона фойдаланиш, шу ресурсларни халққа яхшироқ хизмат қилдириш, улардан имкони борича кўпроқ фойда чиқариб олиш ҳар қачонгидан ҳам муҳимдир.

Ўз-ўзидан равшанки, самарадорлик ва сифат — жуда кенг тушунчалардир. Бу тушунчалар ишлаб чиқарувчи кучларни янада оқилона жойлаштириш, умумдавлат планларини тузишни такомиллаштириш, йирик иқтисодий проблемаларни ҳал этишга комплекс ёндашиш сингари энг асосий элементларни ҳам ўз ичига олади. Шу жиҳатдан партия, жумладан, Марказий Комитетнинг ўтган йилги декабрь Пленумида давлат органларимиз, хусусан Госплан ва тегишли министрликлар олдига аниқ вазифалар қўйди. Бироқ, ҳар бир корхонага, ҳар бир цехга ва ҳар бир бригадага, ҳар бир меҳнаткашга жуда кўп нарса боғлиқдир.

Хўш, бунинг маъноси нима?

Бунинг маъноси — шунчаки интизомли ва тартибли ишлаш билангина кифояланмасдан, балки виждонан, омилкорлик билан, самарадор ишлаш, бошқалар ҳам меҳнатинг учун сени ҳурмат қиладиган, сен ўзинг ҳам ўзингни ҳурмат қиладиган даражада гўзал ишлаш керак, демакдир.

Бунинг маъноси — ҳар бир участкадаги меҳнатни оқилона ташкил этиш, маҳсулотнинг муттасил яхши сифатли ва уни янада яхшилаш учун рағбатлантиришнинг пишиқ-пухта системасини таъминлаш демакдир.

Бунинг маъноси — халққа тегишли моддий бойликларни эҳтиёт қилиб асрашни совет кишилари ҳаёти ва меҳнатининг биринчи қонунига айлантириш; унумсиз чиқимларни тугатишнинг тобора янгидан-янги усулларини сабот билан қидириб топиш демакдир.

Бунинг маъноси — меҳнат коллективларида ҳар бир киши имкони борича маҳсулдор, иложи борича самарадор ишлашни ва шундай ишлаш имкониятини олишни ўзининг табиий бурчи деб ҳисоблайдиган маънавий-психологик муҳитни; дангасалар, прогулчилар, бракчилар, жамоат мулкини талон-торож қилувчиларга ҳақиқатан ҳам тоқат қилиб бўлмайдиган вазият вужудга келтириладиган муҳитни яратиш демакдир.

Вазифалар ана шундай, ўртоқлар. Партия бу вазифаларни қатъият билан жуда аниқ қилиб қўйди. Партиянинг даъватини миллион-миллион меҳнаткашлар маъқуллаб, бу даъватга ўз ишлари билан жавоб бердилар.

Москва ва Ленинград, Минск ва Львов, Урал ва Кузбасс, Тошкент ва Қараганда корхоналарида, мамлакатнинг кўпгина меҳнат коллективларида бу соҳада нақадар кенг, планли ва саботли иш олиб борилаётганлиги, хойнаҳой, матбуот хабарларидан ўзларингизга маълум.

Бу ишда ёшлар актив қатнашмоқдалар. Сизлар: «Ёшларнинг ғайрат-шижоати ва ижодкорлиги — самарадорлик ва сифат беш йиллигига!» деган шиорни ўртага ташладингиз. Бу — яхши, тўғри шиор. Бу шиорни барча ёш ишчилар, колхозчилар, техниклар, инженерлар кундалик ишда рўёбга чиқаришларига эришиш — комсомолнинг шон-шараф ишидир.

Илғор корхоналарда, масалан, Волжск автомобиль заводида ишлаб чиқариш самарадорлигини ва меҳнат сифатини ошириш масалаларини комплекс ҳал этишнинг фойдали тажрибаси тўпланди. Биз бу тажрибанинг кенг оммалашишига умид қилишга ҳақлимиз. Комсомол ҳам бу ишга кўмаклашиши лозим. **(Қарсаклар).**

Ёки шчёкиноликлар методини олайлик. Бу метод ходимларни камайтириб, ишлаб чиқариш ҳажмини анча ошириш имконини беради. Бунинг равшан эканлиги кўриниб турибди. Бироқ, бу метод ҳамон дуруст оммалашгани йўқ. Чамаси, айрим хўжалик раҳбарлари, идораларнинг ходимлари одат тусига кириб қолган қоидалардан асло воз кеча олмаяптилар, ишлаб чиқаришни бошқаришнинг айрим принципларини ва уни ташкил этиш формаларини қайта кўриб чиқиб, ўзгартира олмаяптилар.

Илғор тажрибани жадаллик билан жорий этишни ўрганиб оладиган, ҳар қандай фойдали ишни ниҳоясига етказадиган вақтимиз келди, ўртоқлар. **(Қарсаклар).**

Хўш, халқ хўжалигимизда самарадорлик ва сифат учун курашнинг ҳозирги ҳал қилувчи участкалари қайсилардан иборат? Бундай участкалар бир неча бўлса ҳам, аммо мен биринчи навбатда яна капитал қурилиш билан транспортни кўрсатган бўлур эдим. Бизнинг бутун иқтисодий фронтдаги муваффақиятларимиз кўп жиҳатдан ана шу участкалардаги ишнинг яхшиланишига боғлиқ бўлади. Бу масалаларга Марказий Комитетнинг бултурги декабрь Пленумида жуда катта эътибор берилди. Ўзларингизга маълумки, мамлакатнинг шарқий районлари бўйлаб яқинда қилинган сафар вақтида бу ҳақда яна гапиришимга тўғри келди.

Илгари таъкидлаб ўтганимдек, н о ш у д л и к қилаётган, куч ва воситаларни зарур жойларга тўплашни уддалай олмаётган, халқ маблағини битмай ётган қурилишларда харакатсиз қолдираётган хўжалик раҳбарларидан қатъий жавоб талаб қиламиз. Аммо гап фақат раҳбардагина эмаску, ахир. Бу иш қурилиш ва транспортда ишлаб турган миллион-миллион кишилар, улар орасидаги миллионлаб йигит ва қизлар, шу жумладан комсомоллар қандай ишлашига, қандай масъулият ҳис қилишига ҳам боғлиқдир. Бу ўринда ижодий ташаббускорлик, ҳамма соҳалардаги зарбдор иш, халқ хўжалигининг мамлакат учун пировард самарасини таъминлашни олий мақсад қилиб олган мусобақа айниқса муҳимдир.

Масалан, турдош корхоналар ходимларининг «ишчилар эстафетаси» принципи асосида мусобақа бошлаш — беш йиллик планда кўзда тутилган энг муҳим қувватлар ва объектларни ўз вақтида ҳамда муддатидан илгари ишга тушириш учун қурилишларнинг, лойиҳачиларнинг, саноат, транспорт ва қишлоқ хўжалиги корхоналарининг коллективлари ўртасида мусобақалашиш ташаббусини кенг миқёсда ривожлантириш фойдали бўлур эди.

Транспортга келганда, ленинградликларнинг қимматли ташаббусини, — Ленинград транспорт узелидаги денгизчилар, темирйўлчилар, автомобилчилар ва дарёчилар коллективларининг меҳнат ҳамдўстлиги тажрибасини қайд этиш мумкин. **(Қарсаклар).**

Азиз дўстлар, ана шу ва бошқа шунга ўхшаш янги ишлар сизларнинг мададингизга, сизларнинг ғайратингизга, сизларнинг ёшлик шижоатингизга муҳтож! **(Қарсаклар).**

Комсомол ҳамиша азим совет қурилишларига забардаст оталиқ қилиб келган. Бу ажойиб анъана давом этмоқда. Аммо қурилишларимизнинг ўзи кўп жиҳатдан бошқача бўлиб қолди. Ҳозир улар алоҳида улкан қурилишларгина бўлиб қолмай, балки бутун-бир катта географик районлардир.

Шу ўринда мазкур районлардан фақат биттасига тўхталиб ўтаман. Ватан келажаги учун унинг аҳамияти кун сайин ошиб бормоқда. Гап Ғарбий Сибирь, аниқроғи Тюмень тўғрисида бораяпти.

Атиги ўн йил мобайнида биз бу тайга ў л к а с и н и мамлакатнинг асосий нефть базасига айлантирдик. Ҳозир у ерда қудратли газ ва химия индустрияси кенг кўламда барпо этилмоқда. Ҳозир Тюмень областининг манзараси учун ўрмон ва буғу сўқмоқлари эмас, балки навқирон шаҳарлар, нефть ва газ конлари, заводлар, темир йўллар, автомобиль магистраллари характерлидир. Кўламларини айтмайсизми? Шуни бир ўйлаб кўринг, ўртоқлар: Обь дарёси соҳилида бир миллион квадрат километрлик территория иқтисодий жиҳатдан ўзлаштирилиб, гавжум қилинмоқда. Бу — тахминан Испания, Италия ва Англиянинг жами майдонини бирга қўшганда уларнинг ҳаммасига тенг келади. **(Қарсаклар).**

Ҳа, биз бу жойга дадиллик билан жуда катта маблағ сарфладик. Бу билан янглишмадик. Харажатларнинг ўрни тўлиб кетди. Ҳозир Тюмень Совет Иттифоқи нефтининг қарийб ярмисини ва газнинг кўп миқдорини бермоқда. Яқинда партия Марказий Комитети Ғарбий Сибирь нефтчиларини табриклади: улар Ватанга бир миллиард тонна нефть беришди. **(Қарсаклар).** Бу — катта меҳнат ғалабасидир. Шимолдаги «қора олтин» қазиб чиқарувчиларимизга шон-шарафлар бўлсин! **(Давомли қарсаклар).**

Тюмендаги запаслар билан биз ҳали кўп йиллар яшаймиз. Яқин ўн йил мобайнида биз нефть, газ қазиб олишни ҳамда ундан ишлаб чиқариладиган қимматли химиявий хом ашёни кўпайтиришнинг асосий қисмини айни Тюмень ҳисобига олишни мўлжаллаб турибмиз. Шу муносабат билан Ғарбий Сибирни ривожлантиришнинг янги, янада мураккаб босқичи бошланмоқда, тўғрироғи эса ҳозирнинг ўзидаёқ бошланиб кетди. У ердаги ҳамма ишларнинг ҳажмини икки-уч ҳисса ошириш лозим. Бу эса янги моддий техникавий чиқимлар қилишни ҳам, у ерга одамларнинг кўпроқ кўчиб боришини ҳам талаб қилади.

Ғарбий Сибирга комсомол нималар билан ёрдам бера олади? У ерда ҳозир ўн учта зарбдор комсомол қурилиши борлигини биламан. Шундай бўлса ҳам, сизлардан бу районга эътиборни кучайтиришингизни сўрайман.

Қурилишларга шунчаки ишчи қўллар керак эмас. У ерга муайян миқдорда қурувчилар, монтажчилар, шофёрлар, пармаловчилар, ўқитувчилар, бошқа ихтисос соҳиблари юборилиши керак. Ана шу мутахассислар зарур.

Ғарбий Сибирга «ҳужум» бошланган пайтдаёқ: унинг бойликларини қўл кучи билан эмас, маҳорат билан, яъни энг янги техника ва технология ёрдамида оламиз, деган шиор ўртага ташланган эди. Бу соҳада бирталай натижаларга эришилди.

Қурилишнинг блок методини олиб кўрайлик. Дарвоқе, бу методни «Тюменгазмонтаж» трестининг ёш жонкуярлари, ишчилари ва инженерлари ишлаб чиқиб, жорий этдилар. Бунинг моҳияти шундан иборатки, кўпгина кон-кудук объектлари бошқа жойдаги корхоналарда, заводларнинг цехларида тўла-тўкис тайёрланиб, сўнгра керакли жойга, ҳар қандай узоқ жойга блоклар ҳолида келтирилиб, монтаж қилинади.

Ҳисоб-китобларга кўра, бу метод Сибирь конларини ишга туширишда меҳнат унумдорлигини тўрт баравар ошириш имконини беради. Бу эса минглаб ва ҳатто ўн минглаб ишчилар меҳнатини тежайди.

Кўриб турибсизларки, бошқа жойларда меҳнат қилаётганлар ҳам Ғарбий Сибирни ўзлаштиришга ёрдам беришлари мумкин. Бунинг учун Тюмень буюртмалари бажарилаётган ҳамма жойда — Украина, Озарбайжон, Поволжье, Москвада, мамлакатнинг барча бурчакларида Тюмень бўшлиқлари ва ер ости конларини камроқ меҳнат ресурслари сарфлаб забт этишга кўмаклашиш учун Тюмень заказларининг бажарилишини комсомоллар ўз оталиғига олишлари зарур.

Бошқа катта қурилишларда ҳам шу принципни қўлланиш мумкин, деб ўйлайман. Бундай тажриба ҳозироқ мавжуд. Масалан, янги қурилишларнинг ҳамма буюртмаларини муддатидан илгари бажариш соҳасида ленинградликлар бошлаган ташаббусни кўрсатиш мумкин. **(Қарсаклар).** Шу ташаббусни ҳ а м м а жойдаги ёшлар орасида ёйинглар, мамлакат қурилишларининг буюртмалари бажарилишини қатъий назорат остига олинглар, ўртоқлар. «Комсомол прожектори» ўз нури билан ҳеч кимнинг хотиржам бўлишига йўл қўймасин, шу буюртмаларнинг бажарилишини барбод қилаётганларнинг кўзини қамаштирсин. **(Қарсаклар).**

Энди қишлоқ хўжалигига ўтаман.

Биз партиянинг аграр сиёсатини амалга оширишда, шубҳасиз, кўп натижаларга

(Давоми иккинчи бетда).

КРЕМЛДА ҚАБУЛ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Англия—Америка «Пергамон-Пресс» нашриётининг Москвага келган президенти Роберт Максвеллни 24 апрель куни унинг илтимосига биноан Кремлда қабул қилди.

Турли ижтимоий-сиёсий системаларга мансуб мамлакатлар ўртасидаги маданий ҳамкорлик масалаларига бағишланган суҳбат чоғида ўртоқ Л. И. Брежнев нашриётнинг ғарбдаги кенг китобхонларга совет халқининг ҳаёти, меҳнати ва тарихи билан, Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсати билан дастлабки манбалардан танишиш имкониятини бериш мақсадида совет авторларининг китобларини инглиз тилида чоп этишни ривожлантириш йўлидаги интилишини қўллаб-қувватлади.

Суҳбатда Бутуниттифоқ авторлик ҳуқуқини ҳимоя қилиш агентлиги правлениесининг раиси Б. Д. Панкин ҳозир бўлди..

ЎЗБЕКИСТОН ПЕДАГОГЛАРИНИНГ КАТТА АНЖУМАНИ

УЗБЕКИСТОН УҚИТУВЧИЛАРИНИНГ V СЪЕЗДИДАН

Республикадаги 200 мингдан зиёд педагоглар номидан вакил бўлиб келган энг яхши мактаб ўқитувчилари ва мураббийларидан 2 минг киши 25 апрель куни Тошкентда очилган Ўзбекистон ўқитувчилари V съездига тўпландилар. Ўқитувчиларнинг аввалги съездидан буён орада тўрт йил ўтди. Республика халқ маорифи системасида жуда катта ишлар амалга оширилди. Бу ишларга якун ясаш, КПСС XXV съезди, партия ва ҳукуматнинг умумий таълим мактабларини ривожлантириш тўғрисида чиқарган шундан кейинги қарорлари асосида мактаб таълими ва тарбиясини янада такомиллаштириш йўлларини белгилаб олиш вақти келди.

...Эрталаб соат 10. Тошкент Санъат саройининг катта зали лиқ тўлган. Съездда ўқитувчилар билан бирга меҳнат коллективларининг, партия ва совет органларининг, Ўзбекистон жамоат ташкилотларининг вакиллари Москва, Россия Федерацияси, Украина, Белоруссия, Қозоғистон, Ўрта Осиё ва Закавказье республикалари, Болтиқ бўйидан келган педагогларнинг делегациялари ҳам иштирок этмоқдалар.

Съездни Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи, СССР Олий Советининг депутати, Тошкентдаги 115-ўрта мактаб ўқитувчиси М. С. Саматова очди.

Делегатлар съезднинг ишчи органларини сайлайдилар. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, М. М. Мусахонов, О. У. Салимов, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. Маҳмудов, С. У. Султонова, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими А. А. Абакумов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, М. Д. Мухортов, А. Р. Хўжаев, СССР маориф министрининг биринчи ўринбосари Ф. Г. Паначин хизмат кўрсатган педагоглар, қардош республикалардан келган меҳмонлар билан бирга президиумдан жой оладилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги партия ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси баланд руҳ билан съезднинг фахрий президиумига сайланади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов съездда катта нутқ сўзлади.

Ўзбекистон ўқитувчиларининг бешинчи съезди, деб таъкидлади Ш. Р. Рашидов, шонли даврда — совет халқи буюк коммунистик зафарларга эришаётган бир пайтда ўтмоқда. Мамлакатимизнинг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Сибирь ва Узоқ Шарқ районларига яқинда қилган сафари якунларини зўр мамнуният билан кутиб олдилар. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ана шу сафар вақтида берган йўл-йўриқлари, маслаҳатлари ва тавсиялари меҳнаткашларни ўнинчи беш йиллик топшириқларини сўзсиз бажаришга сафарбар этиш, партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва идеологик ишини кучайтириш учун умумпартиявий, умумдавлат аҳамиятига эгадир.

(Давоми тўртинчи бетда).

БУТУНИТТИФОҚ ЛЕНИНЧИ КОММУНИСТИК ЁШЛАР СОЮЗИНИНГ XVIII СЪЕЗДИ

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИ

(Боши биринчи бетда).

эришдик. Бироқ, совет кишиларининг ўсиб бораётган эҳтиёжларини, саноат талабларини кўнгилдагидек қондириш учун ҳали кўп иш қилиниши керак. Бизнинг жорий планларимиз, шунингдек ҳозир партия ишлаб чиқаётган янги лойиҳалар шу мақсадларни кўзлайди. Қишлоқ хўжалигининг ва аввало чорвачиликнинг самарадорлигини юксалтириш — энг муҳим вазифадир.

Очиғини айтсам, ёшларнинг актив иштирокисиз бу вазифани ҳал этиш қийин.

Бу ўринда қишлоқ ёшлари жуда муҳим роль ўйнайдилар, албатта. Улар совет қишлоғининг келажаги тимсолидирлар ва кўп жиҳатдан унинг ҳозирги аҳволини ҳам белгилаб турибдилар. Эндиликда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришимизни машиналарсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Шу боисдан ҳам биз комсомолнинг «Қишлоқда яшайсанми, техникани билиб ол!», деган шиорига принципиал аҳамият беряпмиз. Қишлоқ йигит ва қизлари техникани ҳақиқатан ҳам оммавий равишда ўрганадиган бўлишлари керак.

Қишлоқларимизнинг қиёфаси ўзгариб бормоқда. Кейинги 13 йил ичида қишлоқларда жами саҳни 450 миллион квадрат метр келадиган уй-жой бинолари қурилди. Бу — оз эмас, ўртоқлар: СССР шаҳарларининг жами уй-жой фонди урушгача ана шу миқдордан ошмас эди. Кўпчилиги шаҳарлардагидан қолишмайдиган маданият уйлари, савдо марказлари, ошхоналар қишлоқларнинг ҳуснини безаб турибди. Бас, шундай экан, ёшлар, комсомоллар шу ўзгаришларнинг бош ҳаракатлантирувчи кучи бўлишлари, янги техникани бошқаришлари, замонавий қишлоқларни қуришлари, у ерда юксак маданиятни қарор топдиришлари керак! (Қарсаклар).

Қишлоқда қолишга буйруқ билан мажбур қилиб бўлмайди, албатта. Қишлоқда яшаш ва меҳнат қилиш учун яхши шарт-шароит яратиш, деҳқон меҳнатини ҳурмат қилиш, жонажон табиатга, она-ерга меҳр қўйиш, унга ўз кучини сарфлаш маҳорати ва истагини тарбиялаш — ёш авлодни дала ва фермаларда ишлашга жалб қилиш соҳасидаги бизнинг методимиздир.

Кострома области мактабларини битириб чиқувчиларнинг ташаббусини эслатиб ўтмоқчиман. Улар қишлоқда меҳнат қилиш истагини билдиришди. Сизлар билан учрашувга ҳозирлик кўрар эканман, улар ҳозир қандай яшаётганликларини суриштирдим. Кечаги ана шу мактаб ўқувчилари яхшигина ғаллакорлар, чорвадорлар, механизаторлар бўлиб етишганликларини, ажойиб, олижаноб ишда ўз бахтларини топганликларини менга хабар қилишди. Улар фермаларда ёшлар коллективларини тузишибди, янги касбларни эгаллаб олишибди. Кўплари ўқишни давом эттиришмоқда. Улуғ Ватанимизнинг турли жойларида уларнинг ўн минглаб издошлари бор.

Партия ўз тақдирини қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг улуғвор программаси билан боғлаган йигит ва қизларга ташаккур айтади ва уларнинг ташаббусини юксак қадрлайди. Бу ёшлар учун яхши намунадир. (Давомли қарсаклар). Ўйлайманки, бундан буён ҳам бу намунага тақлид қилувчилар топила беради. (Қарсаклар).

Комсомоллар партиянинг РСФСР Ноқоратупроқ зонаси қишлоқ хўжалигини равнақ топдириш тўғрисидаги қарорини амалга оширишга кўмаклашиш борасида қилаётган иш жуда катта аҳамиятга эгадир. Ана шу зарбдор ёшлар қурилишида Ленин комсомоли байроғини бундан буён ҳам баланд кўтарингиз, дўстлар! (Давомли қарсаклар).

Шу кунларда мамлакат далаларида кўкламги дала ишлари қизгин тус олган. Қишлоқ ёшларига, колхоз ва совхозларнинг барча меҳнаткашларига бу ишларни юксак даражада, сифатли ўтказишларини, улар ташлаган уруғлар дуркун униб чиқишини, энг муҳими эса мўл ҳосил етиштириб, халқни қувонтиришларини тилашга ижозат бергайсизлар. (Қарсаклар).

Қишлоқ проблемалари тўғрисида гапирганда шаҳар ёшларига ҳам мурожаат қилмоқчиман. Эндиликда ҳосилдорлик ва фермаларнинг маҳсулдорлигига шаҳарда ҳам замин яратиляпти. Деҳқон ва чорвадор меҳнатининг пировард натижаси кўп жиҳатдан ишчининг меҳнатига боғлиқ. Бунинг маъноси шуки, ёш шаҳарликлар бу соҳада муҳим роль ўйнашлари мумкин. Улар қишлоқни зарур нарсаларнинг ҳаммаси билан — техника ва ўғит, қурилиш материаллари, чорвачилик асбоб-ускуналари билан пухта таъминлаш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, шунингдек қишлоқ қурилишига ёрдам бериб, шу тариқа катта иш қилган бўлур эдилар.

Яна бир муҳим вазифа бор, ўртоқлар. Экономикамиз юксалган сайин ва совет кишиларининг фаровонлиги ўсган сайин уларнинг ҳаётида савдо ва маиший хизмат сингари ижтимоий фаолият соҳалари тобора катта аҳамият касб этмоқда. Бу соҳалар одамларнинг кайфияти ва сиҳат-саломатлиги учун, демакки, уларнинг муваффақиятли меҳнат қилиши учун ҳам нақадар зўр аҳамиятга эга эканлиги тўғрисида илгари ҳам гапирган эдим. Эҳтимол буни ҳар бир киши ўз тажрибасидан билади. Шундай бўлса ҳам айни шу соҳалардаги ишимизда ҳамон кўпгина, баъзан ҳатто чидаб бўлмайдиган камчиликлар борлигини ўзларингиз биласиз, албатта. Бунга ҳам моддий, ҳам ташкилий ва ҳам маънавий характердаги турли-туман камчиликлар сабаб бўлмоқда. Аммо бир нарса равшан: тартиб ўрнатиш керак. (Қарсаклар).

Ўйлайманки, комсомол савдо-сотиқ ва маиший хизмат соҳасини ўзининг доимий ва синчков оталиғига олиши лозим. Бу соҳага самарали оталиқ қилинглар. Ишларнинг аҳволини чуқурроқ ўрганинглар, янги одамлар билан ҳам, ҳозир бу соҳада ишлаб турганларни тарбиялаш билан ҳам, жамоатчилик фикрини сафарбар қилиш билан ҳам хўжалик маъмурий органларга мурожаат қилиб, кўрсатиладиган ташаббуслар билан ҳам ёрдам беринглар. Менимча бу фойдали иш бўлур эди. Шу ишни ўз қўлларингизга олинглар, дўстлар! (Давомли қарсаклар).

Хуллас, ишлар кўп, юмушлар етарли, ўртоқлар. Эҳтимол баъзи бировлар: бизнинг олдимизга ҳаддан ташқари кўп вазифалар қўяпсиз, деб ўйлаётгандирлар. Аммо сиз, комсомоллар энди сал кам 38 миллион кишисизлар, ахир. Бу нақадар катта куч. (Давомли, гулдурос қарсаклар). Сизлар ҳамма ишни уддалашингиз лозим. (Қарсаклар).

Ҳозирги энг зарур вазифа — бу йилги планни бажарибгина қолмай ошириб бажаришдан ҳам иборат. Бу умуман беш йилликни бажариш учун ғоят муҳимдир. Ҳозир партия, совет ва хўжалик органларининг, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, барча меҳнаткашларнинг куч-ғайратлари шунга қаратилиши керак. Бу соҳада жуда кўп нарса сизларга — ёшларга боғлиқ. Биз ҳам сизларнинг бўш келмасликларингизга ишонамиз. (Давомли қарсаклар).

II.

Азиз ўртоқлар! Ҳамма режаларимизнинг амалга оширилиши пировард натижада одамларга, уларнинг билими, маданияти, сиёсий онглилигига боғлиқ.

Жамиятнинг ривожланиш қонунлари тўғрисидаги маркс-ча-ленинча таълимот — бизнинг коммунизм йўлидаги бош компасимиздир. Ана шу революцион фанни чуқур ва мунтазам ўқиб олишнинг аҳамияти бениҳоя зўр. Айрим ҳақиқатлар ва таърифларни шунчаки ёдлаб олиш керак эмас, балки бу фанни онгли равишда, зеҳн қўйиб ўзлаштириш муҳимдир. Назарияни билиш эътиқодга айланган, иш билан мустаҳкамланган тақдирдагина унинг қадр-қиммати бўлади. Бошқача қилиб айтганда, ҳар бир ёш ленинчи партия сиёсатини амалда татбиқ этишга ва душман идеологиясига қарши муросасиз кураш олиб боришга қодир бўлган актив сиёсий жангчи бўлиши керак. (Қарсаклар).

Партия билан комсомол ёшларни ахлоқий жиҳатдан тарбиялашга катта эътибор бермоқдалар. Жамиятга зид кўринишларга, маънавий қашшоқликка ва унинг муқаррар йўлдошлари бўлмиш ичкиликбозликка, безориликка, меҳнат интизомини бузишларга қарши доимо ва саботли курашмай туриб, коммунистик ахлоқ нормалари ва принципларини қарор топтириб бўлмайди. Яширин, бир қарашда ҳамиша ҳам сезила бермайдиган ахлоқсизлик кўринишлари ҳам жуда хатарлидир. Бепарволик, текинхўрлик, беодоблик, жамиятга камроқ бериб, кўпроқ даъво қилиш сингари ахлоқсизлик нишонлари комсомолнинг ва бутун жамоатчиликнинг ҳам диққат-эътиборидан четда қолмаслиги керак.

Халқнинг турмуш даражасини ошириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш — партия ички сиёсатининг марказий йўналишидир. Бунда биз одамлар турмушининг моддий даражасини ҳам, маданий даражасини ҳам ўстиришни назарда тутамиз. Буларнинг бирини иккинчисидан ажратиб бўлмайди.

Биз камбағаллик ва аскетизмни тарғиб қилишни ҳам, шунингдек истеъмолчиликка берилишни, Горькийнинг қайроқи ифодаси билан айтганда, бир тийинни ўз осмонидаги офтоб деб билувчи мешчаннинг психологиясини ҳам рад этамиз. Моддий неъматлар биз учун шунчаки бир мақсад эмас, балки инсон шахсини ҳар тарафлама камол топтиришнинг шарт-шароитидир. Шу боисдан ҳам фаровонликни юксалтириш билан бирга одамларнинг ички дунёсини бойитиш, ҳаёт мақсади ва маъносини тўғри тушунишни шакллантириш муҳимдир.

Совет кишилари, шу жумладан, албатта, ёшларнинг ҳам билим ва маълумоти юксак даражада эканлиги тарбиявий иш услубига нисбатан ҳам талабни жиддий равишда оширади.

Бу ўринда бефарқлик ва расмиятчилик кўринишларига айниқса тоқат қилиб бўлмайди. Идеология фронтининг барча ходимлари ҳамон баъзи жойларда барҳам топмаган оддий ҳақиқатларни ўйламай-н е т м а й механик тарзда такрорлай бериш практикасини, дабдабабозликни тугатадиган пайт келди. Одамлар билан оддий, тушунарли тилда гаплашишни, ҳар бир иборага жонли фикр ва ҳис-туйғуларни қўшиб ёзишни одат тусига киритадиган пайт келди. Бу ҳам коммунизм қурилишининг янги инсонни тарбиялашдек муҳим участкасидаги сифат ва самарадорлик масаласидир.

Партия билан комсомол жамиятимизнинг ёш гражданларини совет Ватанининг содиқ ўғил ва қизлари, коммунизм иши учун матонатли курашчилар қилиб тарбияламоқдалар. Бу фазилатлар миллион-миллион кишиларнинг катта-катта ишларида рўёбга чиқмоқда, Ватан қудратини ва халқ фаровонлигини кўпайтирмоқда.

Яқиндагина, Урал, Сибирь ва Узоқ Шарққа қилган сафарим вақтида ана шу бадавлат, аммо ҳали кўп жиҳатдан қийинчиликлар мавжуд бўлган ўлкаларда нақадар ажойиб кишилар меҳнат қилаётганлигини, у ерларда нақадар ажойиб ёшлар ишлаётганлигини ўз кўзим билан кўриб, яна бир бор зўр мамнуният билан ишонч ҳосил қилдим. Айтиш мумкинки, ёшлар ана шу жойлар иқлимини ўзларининг садоқатли қалблари ҳарорати билан иситмоқдалар. (Давомли, гулдурос қарсаклар).

Станциялардан бирида Байкал — Амур магистралининг бир группа ёш қурувчилари билан ва Комсомольск-Амур шаҳрининг ёшлари билан бўлган учрашувлар айниқса эсимда қолди. Улар ажойиб йигит ва қизлар эди. Улар ўз ишлари, ўз турмушлари ҳақида омилкорлик билан, ишнинг кўзини билиб ва айни вақтда завқ-шавқ билан гапиришди. Уларнинг нигоҳи келажакни кўзлаб турарди. Уларнинг сўзларини эшитиб туриб машҳур қўшиқдаги: «Биз замон ва маконни забт этамиз, биз ернинг ёш эгаларимиз» деган сатрлар хотирамга келди. (Давомли қарсаклар).

Шонли Қуролли Кучларимизнинг сафларида ҳам совет кишиларининг ажойиб фазилатлари намоён бўлди. Бу ерда ёшлар ҳақиқий чиниқиш сабоғини олмоқдалар. Бу ерда улар уюшқоқлик, интизомнигина ўзлаштириб қолмай, шу билан бирга юксак онглилик, фидокорлик, баъзан эса ҳақиқий қаҳрамонлик намуналарини ҳам кўрсатмоқдалар. (Қарсаклар).

Мен Шарққа қилган сафарим вақтида чегараларимизни қўриқлаш қандай йўлга қўйилганлиги билан ҳам, у ерда ўзининг енгил бўлмаган хизматини ўтаётганлар билан — армиямизнинг, Ҳарбий-Денгиз Флотимизнинг, чегара қўшинларимизнинг шонли жангчилари билан ҳам танишдим. Бир гапни айтмоқчиман, ўртоқлар: Ватан чегаралари ҳар қандай тасодифлардан мустаҳкам қўриқланмоқда, уни ҳимоя қилиш иши тажрибали, ишончли қўлларга топширилган. (Давомли қарсаклар). Бинобарин, ишонтириб айта оламанки, Советлар мамлакатининг тинчлиги ва осойишталигини қўриқлаб турган йигитлар ўзларининг юксак вазифасини шараф билан бажаришлари учун зарур бўлган ҳамма нарсаларга эгадирлар. (Давомли қарсаклар).

Ўртоқлар! Халқларнинг қардошлик оиласида ўсиб вояга етган, марксизм-ленинизм ғоялари асосида тарбияланган совет кишилари ўз табиатларига кўра интернационалистдирлар. Уларнинг ҳозирги ишларида интернационалистик анъаналар, эҳтимолки, ҳар қачонгидан ҳам кенгроқ, хилма-хилроқ намоён бўлмоқда, дейиш мумкин. Бошқа кўп ишларда бўлганидек бу ишда ҳам ёшлар олдинги сафларда бормоқдалар.

Ҳозир Ленин комсомолининг намояндалари дунёнинг юздан ортиқ давлатида меҳнат қилмоқдалар. Европадаги социалистик мамлакатларда ва олис Кубада, Саҳройи Кабирнинг жазирама қумликларида ва Жануби-Шарқий Осиё чангалзорларида, Ҳиндистонда ва араб Шарқида, ер куррасининг жуда хилма-хил районларида Ватанимизнинг минглаб ўғил ва қизлари олижаноб вахтада турибдилар — заводлар, электростанциялар қурмоқдалар, табиат хазиналарини очишда ёрдам бермоқдалар, беморларни даволамоқдалар ва болаларни ўқитмоқдалар. Кўпинча уларнинг меҳнати — шовқин-суронсиз ва мақтовларсиз, ҳақиқий, беғараз, фидокорона жасоратдир. (Қарсаклар). Тинчлик ва тараққиёт йўлидаги, халқлар қардошлиги ва дўстлиги йўлидаги жасоратдир. (Қарсаклар). Ватанимизнинг обрў-эътиборини янада баланд кўтарадиган, бизнинг социалистик тузумимиз тўғрисидаги, совет кишиларининг коммунистик ахлоқи ва идеаллари ҳақидаги ҳақиқатни тушунишга ёрдам берадиган жасоратдир. (Қарсаклар)

Халқимизнинг ана шу муносиб намояндаларига чин кўнгилдан раҳмат айтамиз, ўртоқлар. Улар партиямизнинг, Совет давлатимизнинг тинчликсевар ленинча сиёсатини амалга оширишда ёрдам бермоқдалар. Владимир Ильич Ленин ниҳоятда мўътабар деб билган амалдаги интернационализмни кун сайин рўёбга чиқармоқдалар.

Пролетар, социалистик интернационализм — бизнинг буюк кучимиздир. У — эътиқодларимизнинг самараси ва қалб қўримиздир. У — бизнинг байроғимиздир. Пролетар, социалистик интернационализмга ҳамиша содиқ бўлинглар, азиз дўстлар!

III.

Ўртоқлар! Оталарингизнинг ёшлиги солдатлик шинелида Улуғ Ватан урушининг фронт йўллари бўйлаб ўтди. Бу ҳақиқатан ҳам «шон-шуҳрат учун эмас, ер юзида ҳаёт учун қилинган жанг бўлди». (Қарсаклар). Орадан неча ўн йиллар ўтди. Энди мамлакат аҳолисининг ярмидан кўпроғи уруш, унинг машаққатлари ва азоб-уқубатлари нималигини кексаларнинг гапларидан, китоблардан ва кинофильмлардангина билади. Аммо ҳозир ҳам ер юзида ҳаёт учун жанг бошқача шароитларда давом этмоқда. Мустаҳкам, барқарор тинчликни таъминлаш — ташқи сиёсатимизнинг, унинг тинч-тотув яшаш, халқаро кескинликни юмшатиш сингари энг муҳим принципларининг мақсадидир.

Ҳозир кескинликни юмшатиш — назария эмас, шиор эмас, шунчаки эзгу тилак эмас. Кескинликни юмшатиш туфайли мутлақо конкрет ва кўриниб турган бир талай яхши ишлар рўёбга чиқди. Европада кескинликни юмшатиш давлатларнинг ўзаро муносабатларига асос қилиб олинди, улар ҳаётининг турли жиҳатларини қамраб олди. Совет — Америка муносабатлари ҳам барча вақтинчалик иккиланишларга қарамай, энди тинчлик иши учун янгича, анча қулай тарзда намоён бўлмоқда. Халқлар кескинликни юмшатиш йўлини бизнинг қийин давримизда бирдан-бир оқилона йўл деб тан олиб, қўллаб-қувватламоқдалар.

Уруш хавфини янада камайтиришга эришиш, қурол-яроғларнинг кўпайишини тўхтатиш — шу кунлардаги энг муҳим, энг зарур вазифадир. Буни ҳамма халқлар сезиб турибдилар, кўпчилик ҳукуматлар тан олмоқдалар. Яна бир неча ҳафтадан сўнг БМТ Бош Ассамблеясининг тарихда биринчи марта қурол-яроғларни чеклашга, қуролсизланишга махсус бағишланган сессияси очилиши ҳам ана шундан дарак беради. Биз сессияга муваффақиятлар тилаймиз ва бунга актив кўмаклашамиз.

Биз ялписига ва тўла қуролсизланиш тарафдоримиз. Шу проблема юзасидан деярли 20 йилдан бери ўтказилаётган музокаралар боши берк кўчага кириб қолганлиги учун биз айбдор эмасмиз. Бироқ, шу вақт ичида ҳар ҳолда айрим соҳалардаги қурол-яроғларни чеклаш тўғрисида битимлар тузилди. Бир қанча масалаларга доир музокаралар давом этмоқда. Янги жаҳон уруши чиқиши ва одамларнинг ядро қуроли ёрдамида оммавий қирилиши хавфини камайтириш — бизнинг ҳозирги замон шароитида тинчлик учун олиб бораётган курашимизнинг марказий йўналишидир. Шу мақсадда Совет Иттифоқи бир қанча катта-катта тадбирларни кўрмоқда. Стратегик ҳужум қурол-яроғларини чеклаш тўғрисида Қўшма Штатлар билан ўтказилаётган музокаралар шу тадбирларнинг биридир.

Ўзларингизга маълумки, яқиндагина президент Картернинг топшириғи билан АҚШ давлат секретари Вэнс Москвага келиб кетди. У билан батафсил фикрлашиб олинди. Натижада стратегик қурол-яроғларни чеклашга оид битимни тайёрлаш ишини бирмунча олға силжитишга муваффақ бўлинди. Ҳали ҳамма масалалар ҳам ҳал этилган эмас. Америка томонининг баъзи позицияларига биз асло қўшила олмаймиз. Аммо, ўйлайманки, иккала томоннинг куч-ғайратлари билан оқилона, реалистик келишув негизида иккала давлат хавфсизлиги манфаатларини одилона ҳисобга оладиган битимни узил-кесил ишлаб чиқса бўлади. Бу битим қуролланиш пойгасини анча тийиш имконини беради, бинобарин, тинчликни мустаҳкамлашга кўмаклашади.

Неча йилдирки, Совет Иттифоқи ядро қуроли синовларини ёппасига ва батамом тақиқлаш тўғрисида битим тузилишига ҳаракат қилиб келмоқда. Ҳозир биз ҳамма жойда (яъни ер остида ҳам) синовларни тақиқлаш тўғрисида АҚШ ва Англия билан музокаралар олиб боряпмиз. Шу музокараларда кейинги вақтларда муайян равишда олға силжишлар бўлганлигини мамнуният билан айта оламиз. Иш пировардигача етказилади ва яқин келажакда тегишли шартнома имзоланади, деб умид қилишни истаймиз. Бу кишилар тинчлиги ва хавфсизлиги йўлидаги курашда сезиларли муваффақият бўлади.

Совет Иттифоқи планетамизнинг бошқа тинчликсевар кучлари билан биргаликда оммавий қирғин қиладиган янги, айниқса ғайриинсоний восита — нейтрон қуроли яратилишига йўл қўймаслик учун зўр ғайрат билан ҳаракат қилмоқда. Бизнинг бу масаладаги позициямиз жуда содда ва қатъий: вақт ғаниматида шу қуролни ишлаб чиқаришдан ўзаро воз кечиш тўғрисида тегишли давлатлар бир битимга келсинлар, деймиз. Инсоният унинг пайдо бўлишидан абадул-абад халос этилсин.

Афсуски, нейтрон бомба яратишга ҳозирлик кўриб қўйган Қўшма Штатлар ҳозирча бизнинг таклифимизга рози бўлгани йўқ. Бироқ, яқинда президент Картер нейтрон қурол ишлаб чиқара бошлаш тўғрисида узил-кесил қарор қабул қилишни кечиктирганлигини айтди. Бу — масалани кун тартибидан олиб ташламайди, албатта. Буни энг яхши ҳолда ҳам чала чора деса бўлади. Бироқ, мен шуни маълум қила оламанки, президентнинг ана шу баёнотини инобатга олиб, агар Қўшма Штатлар нейтрон қурол ишлаб чиқаришга киришмасалар, биз ҳам уни ишлаб чиқаришга киришмаймиз. Бундан буёнги гап Вашингтонга боғлиқ...

Совет Иттифоқи ядро уруши хавфини камайтиришга қаратилган ўзининг принципиал йўлига мувофиқ Лотин Америкасида ядро қуролини тақиқлаш тўғрисидаги халқаро шартномага тегишли шаклда қўшилиш тўғрисида ҳам қарор қабул қилди. Шу тариқа ядро қуролига эга бўлган бошқа давлатлар сингари биз ҳам Лотин Америкаси давлатларининг ядро қуролига шерик бўлишига имкон бермаслик, шунингдек шартномада қатнашувчи давлатларга нисбатан бу қуролни қўлланмаслик мажбуриятини ўз зиммамизга оламиз.

Хуллас, кўриб турибсизларки, ўртоқлар: тинчлик фойдасига қилинаётган иш давом этмоқда ва бизнинг Ватанимиз шу мақсадда янгидан-янги куч-ғайратлар сарфламоқда. (Давомли, гулдурос қарсаклар).

Биз менинг яқинда ГФРга қиладиган визитим ҳам иккала мамлакатимизнинг кенг миқёсдаги ўзаро манфаатли бундан буёнги ҳамкорлиги истиқболларини белгилаб олишгагина ёрдам бериб қолмасдан (шундай қилинишининг ўзи ҳам муҳим), шу билан бирга айниқса Европада кескинликни юмшатиш ва ялпи тинчликни мустаҳкамлаш ишига хизмат қилишига ҳам интиламиз.

Кейинги вақтларда НАТО мамлакатларида кескинликни юмшатиш ва қуролсизланиш душманлари, ана шу сиёсатбоз генераллар ва урушқоқ сиёсатчиларнинг ҳаммаси Варшава Шартномаси давлатларининг Европадаги НАТО блоки устидан ҳарбий устунлиги хатарли даражада гўё кучайиб кетганлиги хусусидаги уйдирмаларни, гўё Совет Иттифоқининг Европадаги қандайдир агрессив ниятлари ва шу сингарилар ҳақидаги уйдирмаларни тарқатиб, ташвиқотчилик шовқин-суронини кучайтирдилар ва давом эттирмоқдалар. Буларнинг ҳаммаси — бўлмағур гаплар, албатта. Аммо беозоргина бўлмағур гап эмас, балки заҳарли гапдир, чунки у ҳақиқатан ҳам хатарли ва потенциал жиҳатдан агрессив ҳаракатларни оқлайдиган ва яширадиган: «қуролланиш пойгасини янги поғонага кўтариш учун, ҳарбий кучларни кўпайтириш учун, халқаро муҳитни даҳшат, гумонсираш ва душманликнинг оғу тарқатувчи буғларини кўпайтириш учун хизмат қилади.

Иккинчи жаҳон урушида бошқа ҳамма давлатдан кўра оғирроқ азият чеккан Совет Иттифоқи Европадаги тинчлик энди ҳеч қачон бузилмаслигини, Европа абадий мустаҳкам тинчлик ва тинч ҳамкорлик қитъаси бўлиб қолишини ўзга ҳар қандай давлатдан кўра кўпроқ хоҳлайди. Зотан, бизнинг мамлакатимиз бунинг учун бошқа ҳар қандай давлатдан кўра кўпроқ иш қилди. (Давомли, гулдурос қарсаклар).

Неча йилдирки, биз Венадаги музокараларда Европадаги Ғарб ва Шарқнинг ҳарбий кучлари даражаси томонлардан биронтасининг хавфсизлигига зарар етказмасдан анча камайтирилишига ҳаракат қилиб келаяпмиз, аммо ҳозирча Ғарбнинг кучлар нисбатини ўз фойдасига ўзгартириш йўлидаги уринишларигагина дуч келиб турибмиз. Тўғри, яқинда Ғарб мамлакатлари Венада бирмунча янгиланган таклифлар киритишди. Бу таклифларда гарчи бир томонлама ёндашишнинг умумий асоратлари яққол сақланиб қолган бўлса ҳам, социалистик давлатларнинг мулоҳазалари бир оз ҳисобга олинган. На илож, ишни давом эттираверамиз. Биз ўзаро мақбул қарорларга келиш учун, дунёнинг уруш хавфи айниқса катта ва хатарли бўлган районида ҳарбий кескинликни бўшаштириш учун ўзимизга боғлиқ бўлган ҳамма ишларни қилишга тайёрмиз. (Қарсаклар).

Ҳамма билиб қўйиши керакки, Совет Иттифоқининг Европада ҳеч қандай агрессив режалари йўқ ва у Ғарбга қарши ҳаракат қилиш учун ҳеч қандай «зарбдор мушт» тўплаётгани йўқ, балки, аксинча, кескинликни камайтириш ва бир битимга келишга кўмаклашиш учун ҳамма ишни қилиб келди ва қила беради. НАТО мамлакатларидан фарқли ўлароқ биз Марказий Европадаги ўз қуролли кучларимизни анчадан бери кўпайтираётганимиз йўқ ва бундан буён ҳам бу кучлар ёнига бир солдат ҳам, бир танк ҳам қўшиш ниятида эмасмиз, — шуни бутун куч билан таъкидлаб ўтмоқчиманки — бундай қилмоқчи эмасмиз. (Қарсаклар).

Биз Ғарб давлатларини ҳам ана шу яхши ибратдан ўрнак олишга чақирамиз.

Империалистик пропаганда Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг маъноси ва мақсадини бузиб кўрсатишга уриниб, гўё мамлакатимизнинг кескинликни юмшатиш, тинч-тотув яшаш йўлимиз билан мустамлакачилик зулмидан халос бўлган давлатларга нисбатан муносабатларимиз ўртасида қандайдир зиддият бор, деб даъво қилмоқда. Гўё Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар ёш давлатларнинг ишларига аралашмоқда, деб кўрсатишга уринмоқдалар. Ҳатто «экспансия сиёсати» ва «кескинликни кучайтириш»да айблашга ҳам бориб етмоқдалар. Ана шуларнинг ҳаммаси ҳақиқатга мутлақо тўғри келмайдиган қуп-қуруқ уйдирмадан бошқа нарса эмас, албатта.

Биз бу мамлакатлар билан тўла тенг ҳуқуқлилик асосида дўстона ҳамкорликни ривожлантиришни хоҳлаймиз. Биз уларнинг мустақиллигини, уларнинг тинчлик ва социал тараққиёт йўлидан ривожланишини қўллаб-қувватлаймиз. СССР бошқа ҳамма давлатларга нисбатан бўлганидек, бу давлатларнинг ҳам суверенитети қатъий ҳурмат қилиниши учун, уларнинг ички ишларига аралашмаслик, уларнинг чегаралари дахлсизлиги учун қатъият билан курашиб келмоқда. (Қарсаклар).

Империалистик давлатлар эса озодликка эришган мустақил давлатларнинг ишларига ошкора ёки сал-пал ниқобланган ҳолда доимо аралашиб келмоқдалар. Уларнинг тараққиёт йўлидан ривожланишига тўсқинлик қилиш учун аралашмоқдалар. Ўз монополияларининг ғаразли мақсадларини ёки ўз ҳарбий стратегларининг режаларини таъминлаш учун бу давлатларнинг суверенитетига хуруж қилмоқдалар. Бундай аралашув, одатда, зўравонликка ва халқларнинг ҳуқуқларини поймол этишга олиб боради. Бу нарса муайян давлатларнинг, масалан, Чилида бўлгани каби ички ҳаётида ёҳуд Исроил ҳукмдорларининг сурбетлик билан қилган ҳаракатлари тариқасида ошкора ташқи агрессия шаклида намоён бўлмоқда.

Фактлар ёш давлатларнинг бирлиги ва бирдамлиги нақадар мустаҳкам бўлса, уларнинг социалистик дунё мамлакатлари билан дўстлиги нақадар мустаҳкам бўлса, бу давлатларнинг халқлари ўз мустақиллигини, ўз ҳаётий манфаатларини шу қадар муваффақиятлироқ ҳимоя қилиб, сақлаб қолишларидан далолат бериб турибди. Улар ўзларининг одилона ишларида социалистик дунё мамлакатларининг мададкорлигига таянишлари мумкин. (Қарсаклар).

Бу соҳада ҳам мисоллар кўп. Анголадаги халқ ҳокимиятини ағдариб ташлаш, революцион Эфиопияни парчалаб юбориш йўлида империализм ва унинг малайлари қилган уринишларни айни тараққийпарвар кучларнинг бирдамлиги туфайли барбод этишга муваффақ бўлинди. Тинчлик, ички ишларга аралашмаслик, мустақиллик ва территориал бутунликни ҳурматлаш, тенг ҳуқуқлилик, ўзаро манфаатли ҳамкорлик — ана шуларнинг ҳаммаси кескинликни юмшатишнинг ва мустаҳкам тинчликнинг зарур ва энг муҳим элементларидир. Бизнинг Европадаги сиёсатимиз ана шундай, Африкада ҳам, Осиёда ҳам, Лотин Америкасида ҳам, дунёнинг ҳамма қисмларида ҳам сиёсатимиз ана шундай. Башарти бирон кимса тухмат-уйдирмалар ва дўқ-пўписалар ёрдамида Совет Иттифоқини шу йўлдан тойдириш мумкин, деб ўйлаётган бўлса жуда қаттиқ янглишади. (Қарсаклар).

Ўртоқлар! Биз дунёдаги вазиятни таҳлил этиб, қатъий ишонч ҳосил қилдикки, **йирик ҳарбий потенциалга эга бўлган давлатларнинг қурол-яроғлари ва қуролли кучларини бундан буён миқдор ва сифат жиҳатидан оширишни тўла-тўкис тўхтатиш тўғрисида** ўйлаб кўриш ва шу тариқа келгусида уларни қисқартириш учун шарт-шароит яратиш вақти келди. Биз муайян чекланган давр мобайнида қуйидаги тадбирларни амалга ошириш программасини муҳокама қилиш тўғрисида конкрет даъват билан мурожаат қиламиз:

— ядро қуролининг ҳамма турларини ишлаб чиқаришни тўхтатиш;

— оммавий қирғин қуролининг бошқа барча турларини ишлаб чиқаришни тўхтатиш ва шу қуролни тақиқлаш;

— катта вайрон қилувчилик кучига эга бўлган оддий қурол-яроғларнинг янги турларини яратишни тўхтатиш;

— Хавфсизлик Кенгаши доимий аъзолари бўлган давлатларнинг, шунингдек ҳарбий битимлар орқали улар билан боғлиқ бўлган мамлакатларнинг армияларини кенгайтиришдан ва оддий қурол-яроғларни кўпайтиришдан воз кечиш.

Бундай тадбирлар тўғрисида бир фикрга келиш осон иш эмас, албатта. Эҳтимол ишни бир чеккадан, масалан, биз илгари таклиф қилгандек ядро қуроли ишлаб чиқаришни тўхтатишдан бошлаш керакдир. Энг муҳими шуки, бу тадбирларнинг амалга оширилиши ҳозир давлатлар ўртасида вужудга келган кучлар нисбатини бузмаслиги бутун вазифани енгиллаштиради. Бу нарса ҳеч кимнинг манфаатига дахл қилмайди.

Дунё узра ҳамон ядро қуролини қўлланиш хавфи борлигини, халқлар бундан ўз тақдири учун хавфсираётганлигини унута олмаймиз, унутишга ҳаққимиз йўқ. Бу хавфни тугатиш учун барча ядро қурол-яроғига эга бўлган давлатлар биргаликда куч-ғайрат сарфлашлари кераклиги равшан. Аммо уларнинг ҳар бири ўз ҳиссасини қўшиши мумкин ва лозим. Совет Иттифоқи ўз томонидан мутлақо равшан қилиб айтадики: биз ядро қуроли қўлланилишига каршимиз; фавқулодда ҳолатлардагина, ядро қурол-яроғига эга бўлган бошқа давлат томонидан бизнинг мамлакатимизга ёки унинг иттифоқчиларига қарши агрессия қилинган тақдирдагина биз ўз-ўзини ҳимоя қилишнинг ана шу энг охирги воситасини ишга солишга мажбур бўлишимиз мумкин. Совет Иттифоқи атом уруши чиқишига йўл қўймаслик учун, халқлар биринчи ва ундан кейинги атом зарбаларининг қурбонлари бўлмаслиги учун ҳамма ишни қилмоқда ва қила беради. Бу — бизнинг қатъий йўлимиздир ва биз шу йўлга мувофиқ ҳаракат қила берамиз. (Давомли қарсаклар).

Инсониятнинг фикри-зикри еримизни ардоқлаб асрашга, уни ядро ёнғини алангасида вайрон қилмай, бутун бойлиги ва кўркамлиги билан ёш авлодга топширишга қаратилиши лозимлигига ишончимиз комил. Совет Иттифоқи тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун ўз ихтиёридаги ҳамма чораларни кўради. Азиз ёш дўстлар, сизларнинг келажагингиз — тинч планетадаги эркин меҳнат нашидаси бўлишига ишонамиз. (Давомли, гулдурос қарсаклар).

* * *

Ўртоқлар! Сизларнинг съездингиз шонли сана бўсағасида тўпланди: шу йил кузида Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзи 60 ёшга тўлади. (Қарсаклар). Мамлакат бу юбилейни муносиб нишонлайди, албатта. Сизларни эса ўз байрамингизга меҳнатда янгидан-янги катта зафарлар билан келишингизни сўраймиз. (Қарсаклар).

Комсомол етук камолот ёшига кирди. Аммо, унинг руҳи ҳамиша навқирон. (Қарсаклар). Ленин комсомоли — партиянинг жанговар ёрдамчиси ва ишончли резервидир. Сизлар союзингизнинг бутун фаолияти учун синовдан ўтган жуда катта тажрибани партиядан ўрганасизлар. Шундай бўлиши ҳам табиий. Зеро, партия билан комсомолнинг мақсади битта — у ҳам бўлса — коммунизмдир, уларнинг йўли ҳам битта — бу — Ленин йўлидир, халққа хизмат қилиш йўлидир. (Давомли, гулдурос қарсаклар).

Боболарингиз ва оталарингиз бошлаган улуғ ишни сизлар тўла ғалабагача етказишингиз лозим. Уларнинг муносиб ўринбосарлари бўлингиз, коммунизм байроғини баланд кўтариб борингиз! (Гулдурос қарсаклар).

Совет ёшларининг илғор отряди — Ленин комсомолига шон-шарафлар! (Гулдурос қарсаклар). Мамлакатимизнинг ёш авлодига шон-шарафлар! **(Гулдурос қарсаклар. Ҳамма ўрнидан туради ва бир овоздан «Ленин! Партия! Комсомол!» деган сўзларни такрорлайди).**

Яшасин Ленин партияси, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси! **(Гулдурос қарсаклар. Зал гумбази остида «КПССга шон-шарафлар! Ура!» садолари янграйди).**

Яшасин коммунизм бинокори — совет халқи! **(Давомли, гулдурос қарсаклар. Овация узоқ вақт янграйди. Съезд иштирокчилари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, КПСС Марказий Комитетининг ленинчи Сиёсий бюроси шарафига, Ленин комсомоли шарафига табрик сўзларини айтадилар. «Ленин биз билан!» деган шиорни бир овоздан такрорлайдилар).**

Мамлакат ёшларининг коммунизм сари юриши

(Боши биринчи бетда).

У Ватанимизнинг барча комсомоллари ва ёшлари номидан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневни, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоларини ва аъзоликка кандидатларини, партия Марказий Комитети секретарларини қизғин ва самимий табриклади.

Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг Қизил байроғи, РКП(б) Марказий Комитети ва КПСС Марказий Комитетининг эсдалик байроқлари музика садолари остида тантанали равишда залга олиб кирилади. Съезд делегатлари ва меҳмонлари уларни ўринларидан туриб, қизғин қарсаклар билан кутиб оладилар.

Б. Н. Пастухов съезд ишида қатнашиш учун 7 та халқаро ташкилотдан, 107 мамлакатдаги 135 коммунистик ёшлар союзлари, демократик ва социалистик ёшлар союзларидан вакиллар, шунингдек Жаҳон демократик Ёшлар Федерацияси, Халқаро студентлар союзи, Умумафрика ёшлар ҳаракати делегациялари келганликларини маълум қилди.

Съезд содиқ ленинчи ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросини гулдурос қарсаклар остида съезднинг фахрий президиумига баланд руҳ билан сайлади.

Съезднинг раҳбар органлари: Президиум, Секретариат, Редакцион ва Мандат комиссиялари сайланади.

Съезднинг қуйидаги кун тартиби бир овоздан тасдиқланади:

1. ВЛКСМ Марказий Комитетининг ҳисоботи.
2. ВЛКСМ Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот доклади.
3. ВЛКСМ Марказий органларини сайлаш.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ **Леонид Ильич Брежнев**га сўз берилади. Съезд делегатлари ва меҳмонлари ўринларидан туриб Л. И. Брежневни гулдурос, давомли қарсаклар билан табриклайдилар.

Ўрток Л. И. Брежневнинг нутқи узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан бир неча бор бўлиниб турди.

Сўнгра ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари **Б. Н. Пастухов** «ВЛКСМ Марказий Комитетининг ҳисоботи ва комсомолнинг ёшларда коммунистик онглилик, тайёргарлик, ирода ва коммунизм қуриш маҳоратини шакллантириш соҳасидаги вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

Б. Н. Пастуховнинг доклади қарсаклар билан бир неча бор бўлиниб турди.

Танаффусдан сўнг ВЛКСМ Марказий ревизия комиссиясининг раиси В. Б. Арсентьев комиссиянинг комсомол XVIII съездига ҳисобот докладини қилди.

Мандат комиссиясининг раиси В. А. Житенев комиссиянинг докладини қилди.

Съездда ВЛКСМ Марказий Комитети ва комсомол Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот докладлари муҳокама қилина бошлади.

26 апрелда ВЛКСМнинг XVIII съезди ўз ишини давом эттиради. (ТАСС).

БУТУНИТТИФОҚ ЛЕНИНЧИ КОММУНИСТИК ЁШЛАР СОЮЗИНИНГ XVIII СЪЕЗДИ

ВЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ҲИСОБОТИ

ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. Н. ПАСТУХОВ доклади

Советлар мамлакатининг ёш авлоди ҳеч нарса билан таққослаб бўлмайдиган бахтга — инсоният тарихида коммунизм чўққилари сари биринчи марта йўл очиб бераётган мамлакатда ўқиш, ишлаш ва яшаш бахтига мушарраф бўлди. Совет халқи барча ғалабаларининг илҳомчиси ва ташкилотчиси улуғ Ленин партияси бизни ана шу тарихий чўққига бошлаб бормоқда.

Ленин партияси ёш авлодларни коммунистик идеаллар руҳида тарбиялаш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқда, бебаҳо кураш тажрибасини, революцион, жанговар ва меҳнат анъаналарини комсомол-ёшлар билан баҳам кўрмоқда, йигит ва қизларни коммунизм қуришга ўргатмоқда. Партия комсомолни, совет ёшларини аниқ-равшан улуғвор мақсадлар билан, конкрет вазифалар билан доим қуроллантирмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг ҳали яқиндагина съездимизда сўзлаган ёрқин ҳамда баён этилган қоидалар ва хулосалари жиҳатидан ғоят кенг кўламли ва актуал бўлган нутқи жуда кучли таассурот қолдирди. Бу нутқ ёшларга доир проблемалар ва уларнинг интилишларини чуқур ифодалаб, қалбимизни тўлқинлантириб юборди! Оталарча меҳрибонлик, ёшлар тўғрисида ленинча ғамхўрлик руҳи билан суғорилган бу нутқ замонамиз ва келажагимиз тўғрисидаги кўп фикрларни баён қилиб берди! Ҳар биримиз ўзимиз яшаб турган даврнинг аҳамиятини яна ва яна бир марта ҳис этдик, партия, мамлакат олдидаги масъулиятимиз нечоғлик катта эканлигини, биз севикли Ватанининг бахт-саодати ва гуллаб-яшнаши учун кўп иш қилишимиз кераклигини ва қила олишимизни яна ва яна бир марта англаб олдик.

Леонид Ильич Брежневнинг нутқи, КПСС Марказий Комитетининг съездимизга йўллаган табрикномаси Ленин комсомоли, ҳар бир комсомол аъзосининг фаолият программасидир. Съездимизнинг делегатлари ҳам Ленин комсомоли номидан, ҳамма совет ёшлари номидан ҳозирги кунда барча комсомол авлодларининг: «Партия билан, партия раҳбарлигида меҳнат ва зафарлар сари!» деган шиорини худди қасамёддек такрорлайдилар.

ВЛКСМнинг XVII съездидан буён тўрт йил ўтди. Бу йиллар мамлакатнинг, партия, комсомолнинг ҳаётидаги буюк воқеаларга бой бўлган унутилмас, ёрқин йиллар бўлди. КПССнинг XXV съезди революцион йилномага абадий ёзилиб қолади. Бу съезд Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини, совет кишиларининг фаровонлигини янада ошириш истиқболларини, тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун курашнинг кенг программасини белгилаб берди. Партиянинг съезди болаларни ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш проблемаларига, ВЛКСМнинг фаолиятига жуда катта эътибор берди. Съезднинг тарихий қарорлари Ленин комсомолининг жанговар байроғи бўлиб қолди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги байрами мамлакатимизнинг тарихида, ҳар биримизнинг хотирамиз ва қалбимизда сақланиб қолади.

Бизнинг халқимиз, тараққийпарвар инсоният СССРнинг янги Конституциясини эркин меҳнат гимни, коммунизм қуриш даврининг манифести деб атади.

Ҳаётимизнинг ҳар бир куни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, унинг Марказий Комитети, улуғ Ленин ишларини ҳормай-толмай давом эттираётган КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюросининг кўп қиррали, собитқадам фаолияти самарадорлигини исбот этувчи янгидан-янги далиллар бермоқда.

Атоқли партия ва давлат арбоби, Ватанимизнинг, Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди Леонид Ильич Брежневнинг ҳаёти ва фаолияти комсомоллар учун, барча йигит ва қизлар учун ғоявий эътиқод, принципиаллик, большевикча эҳтирос, мардлик, сидқидилдан саховатли бўлиш, самимият ва камтарлик тимсолидир. Л. И. Брежнев бу билан буюк меҳр-муҳаббат ва иззат-ҳурматга сазовор бўлди. Совет кишилари, барча мамлакатларнинг меҳнаткашлари Совет давлатининг, тинчлик кучларининг муваффақиятларини, ўзларининг порлоқ истиқболга умидларини ҳақли равишда Леонид Ильичнинг номи билан боғлайдилар.

Коммунистлар, уларнинг ҳаёти ва кураши, революция идеалларига садоқати ҳар бир йигит ва ҳар бир қиз учун илҳомбахш намуна бўлиб келди ва шундай намуна бўлиб қолаверади. Ленин комсомоли учун доим ва ҳамма ишда партияга эргашиб боришдан ҳам юксак шараф ва муқаддас бурч йўқ.

Биз, съезд делегатлари Ленин комсомоли номидан, барча совет ёшлари номидан шу гапларни айтамиз. Жонажон Коммунистик партиямизнинг сиёсатини, КПСС ленинчи Марказий Комитетининг, ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюросининг фаолиятини тўла-тўкис, қизғин ва якдиллик билан маъқуллаймиз ва қўллаб-қувватлаймиз.

Биз ёш авлод тўғрисида оталарча ғамхўрлик қилаётгани учун Ленин партиясидан, унинг Марказий Комитетидан, ёшларнинг меҳрибон ва доно мураббийси Леонид Ильич Брежневдан фарзандларча, самимий миннатдормиз.

Бизнинг съездимиз, деди сўзини давом эттириб докладчи, муҳим воқеа арафасида ўтмоқда: биз октябрь ойида ВЛКСМ 60 йиллигини нишонлаймиз. Ленин комсомоли КПССнинг, Совет давлатининг эътибор ва ғамхўрлиги туфайли ғоявий ва ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланди, коммунистик қурилишнинг ҳал қилувчи марраларида унинг роли ошди. КПСС XXV съезди комсомолнинг партиянинг ишончли ёрдамчиси, жанговар резерви сифатидаги ролини таъкидлаб ўтди. Унинг меҳнатига юксак баҳо берди.

Биз эришилган муваффақиятлар билан ҳақли равишда фахрланамиз. Аммо биз мустаҳкам революцион анъаналарга амал қилиб, қулга киритилган муваффақиятларни бундан буён олға ҳаракат қилиб бориш учун плацдарм деб билишимиз керак.

КПСС XXV съездида таъкидлаб ўтилганидек совет кишиларида коммунистик онглилик, тайёргарлик, ирода ва коммунизм қуриш маҳоратини шакллантириш ғоявий тарбиявий ишнинг энг муҳим вазифасидир. Бу соҳада эришилган муваффақиятлар ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашни янада такомиллаштириш, ҳар бир йигит-қизда юксак ғоявийлик, сиёсий маданият, ватанпарвар-интернационалистга хос хислатларни, турмушда актив ҳаётий позицияда туришни янада шакллантириш учун мустаҳкам асос вужудга келтиради.

Партия сиёсатини амалга ошириш учун онгли курашчи бўлиш — бу революцион назариянинг бутун ғоявий бойлигини эгаллаш, кундалик амалий ишда бу назарияга амал қила билиш демакдир. Бу — ижтимоий ҳаёт ҳодисаларига синфий ёндашишни ўрганиш демакдир. Совет ёшларида марксча-ленинча дунёқарашни шакллантириш — революцион иш давомийлигининг ҳал этувчи омилларидан биридир.

СССР янги Конституциясини муҳокама қилиш ва ўрганиш ёшларни сиёсий жиҳатдан чиниқтиришнинг ажойиб мактаби бўлиб қолди. Конституция лойиҳасини муҳокама қилишдагина йигит ва қизлардан 46 миллион киши қатнашди. Йиғилишларда 5 миллиондан зиёд киши сўзга чиқиб, шавқ-завқ билан, қизғин ва манфаатдорлик билан конкрет таклифлар киритди.

СССР Асосий Қонунининг, иттифоқдош республикалар Конституцияларининг буюк ғоявий бойлигини эгаллаш, СССР граждани ҳуқуқлари ва бурчларининг чамбарчас боғланганлигини билиш барча совет йигит-қизларининг бурчидир.

Б. Н. Пастухов мактабларда, ҳунар-техника билим юртларида, олий ўқув юртларида ва техникумларда ижтимоий фанлар ўрганиш проблемаларига тўхталиб, комсомол сиёсий ва иқтисодий ўқувини такомиллаштириш муҳим эканлигини таъкидлади. 16.5 миллиондан зиёд ёш меҳнатчи марксча-ленинча таълим системасининг тўгараклари ва семинарларида шуғулланмоқда. Ўтган йиллар мобайнида тингловчиларнинг сифат состави яхшиланди, уларнинг умум таълим даражаси ошди. Ўрта маълумотга эга бўлмаган тингловчилар сони уч баравар камайди. Бу тенденция кучайиб бораяпти. Назарияни ўрганиш амалий вазифаларни ҳал этиш билан узвий равишда боғланган.

Комсомол ташкилотларида ҳар йили Ленин дарсларини ўтказиш анъанаси қарор топди. Ленин дарси йигит ва қизларга меҳнат коллективлари олдида турган ишлаб чиқариш вазифаларини Ленин васиятлари асосида кўриб чиқишни ўргатмоқда. Коммунистик меҳнат мактаблари янада ривожланди.

Лекин шунга қарамай, ёш ишчилар, колхозчилар, мутахассисларнинг кўпи ўз билимларини системали равишда ошириб бормаяпти. Тўгарак ва семинарларни комплектлашга ҳали ҳам юзаки ёндашилмоқда, ёшлар ўртасидаги турли группаларнинг билим даражаси, касбга бўлган ҳавaслари ва эҳтиёжлари етарли даражада ҳисобга олинмаётир. Бир қанча тўгарак ва семинарларда машғулотларнинг сифати ва ғоявий-сиёсий даражасини ошириш суст бормоқда. Кўпдан-кўп ҳунар-техника билим юртлари, техникумлар ва олий ўқув юртларида ижтимоий-сиёсий фанларни ўзлаштириш даражаси паст.

Докладда лекция пропагандаси масалаларига катта ўрин берилган. Биз пропагандистлар билан ишлашга, уларнинг ғоявий-назарий савиясини оширишга, илғор тажрибани ёйишга бундан буён ҳам эътиборни сусайтирмаслигимиз лозим, деди нотиқ.

Ижтимоий тараққиётнинг ҳозирги шарт-шароитлари ёш авлодни ғоявий-сиёсий тарбиялашнинг барча бўғинлари — мактаблар, олий ўқув юртлари, комсомол сиёсий тўгараклари ва семинарлари, лекция пропагандаси, пропаганда иши ва оммавий-сиёсий ишнинг барча формалари ҳамда воситалари — ёшларда илмий дунёқарашни шакллантиришга қаратилган ягона жараёндан иборат бўлишини талаб этади.

Ленинча синов назарияни ўрганишни, практика билан бирга қўшиб олиб бориш, конкрет ишларда эътиқодни текшириб кўриш учун яхши имконият яратиб беради. Горький, Павлодар ва Ярославль областлари комсомол ташкилотларининг тажрибаси бундан яққол далолат беради.

Комсомол комитетлари, деб давом этди ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари, йигит ва қизларнинг дунёқараши капитализм дунёси билан социализм дунёси ўртасида идеологик кураш кескинлашган бир вазиятда шаклланаётганлигини бир лаҳза ҳам унутмасликлари керак. Буржуа идеологлари ўзларини ёшларнинг «дўсти» никобига яшириб, уларнинг революцион ғайрат-шижоатини заифлаштиришга, синфий онгини сусайтиришга, уларни кекса авлодга қарама-қарши қўйишга уринмоқдалар.

Ҳар бир совет йигит-қизи «Мен — Совет Иттифоқи гражданиман» деган муқаддас сўзларни буюк ифтихор билан тилга олади. Советлар мамлакатининг ёш авлоди ҳамиша жонажон партия билан биргадир. Социалистик Ватан учун жасорат кўрсатишга ҳамиша тайёр.

Буржуа идеологиясига қарши кураш ҳужумкор бўлмоғи зарур. Бу курашда бетарафлик ва муросачиликка, хотиржамлик ва бепарволикка ўрин бўлиши асло мумкин эмас. Чунки, бунда гап фақатгина бизнинг ҳозирги кунимиз ҳақида эмас, инсониятнинг келажаги тўғрисида ҳам боряпти. Инсоният келажаги эса ёшларникидир.

Совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм ғояларини ёшларимизнинг онгида қарор топтириш, Ватанимиз учун ифтихор туйғуларини, социализм ғалабаларини ҳимоя қилиш учун отланишга шай бўлиб туриш туйғуларини сингдириш — комсомолнинг энг муҳим вазифаларидан бири бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади. Ватанимиз тарихининг ўзи, партия билан халқнинг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналари буюк тарбиявий куч бўлиб хизмат қилади.

Ватанпарварлик эътиқодларининг тош-метиндек мустаҳкамлигини совет ёшлари совет халқининг энг муқаддас жойи Кремлдаги ғалаба байроғи остида, тилларда достон бўлиб қолган «Аврора» крейсерида суратга тушиш ҳуқуқи учун ўтказилган социалистик мусобақа вақтида, «Ўзим ва ўша йигит учун» оммавий ҳаракат даврида, «Октябрнинг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта!» шиори остида Октябрь олди меҳнат вахтасида ёрқин иш билан намойиш қилдилар.

56 миллион йигит ва қиз жанг ва меҳнат жасорати маршрутларидан ўтди. Ёш ватанпарварлар 65 мингта ҳайкал, обелиск, ёдгорлик белгиларини ўрнатдилар. 140 мингдан зиёд музей, ёдгорлик хоналари ва бурчакларида совет халқи шон-шуҳратининг ёдгорликлари сақланмоқда.

Комсомоллар ва пионерларнинг ветеранлар, уруш ва меҳнат инвалидларини, ҳалок бўлган жангчиларнинг оилаларини оталикка олиш соҳасида бажараётган янги ишлари фарзандлик бурчининг чин ифодасидир. Леонид Ильич Брежнев ўзининг «Кичик ер» номли хотираларида бундай деб ёзади: «Бугун ҳам, жанглардан кейин орадан йиллар ўтгач ҳам биз кўпдан-кўп ишлар қатори урушда қатнашган кишиларни ҳамиша эсда тутишимиз зарур».

Леонид Ильич Брежневнинг хотиралари ғолиб совет халқининг оммавий қаҳрамонлиги тўғрисидаги ёрқин инсоний ҳужжат бўлиб, ёшларнинг қалбини ғоят ҳаяжонлантирди.

Совет ёшлари Леонид Ильич Брежнев эсдаликларининг иккинчи китоби — яқиндагина босилиб чиққан «Тикланиш» китобини зўр иштиёқ билан кутмоқдалар.

Азиз Леонид Ильич, сизнинг асарларингиз ёшларни ғоявий-сиёсий ва ватанпарварлик руҳида тарбиялаш соҳасидаги ишларни янада кучайтириш учун бой материал беради, ҳар бир совет йигит-қизида коммунизмни актив қуришга тайёрликни, бу ишда ирода ва маҳоратни шакллантиришга кўмаклашади.

Азиз партия, комсомол, меҳнат ва уруш ветеранлари! Қалбингиз ҳарорати учун, Ватанга чексиз садоқатингиз учун, революцион тажрибангизни ёшларга саховат билан ўргатаётганлигингиз учун сизларга фарзандларча таъзим қиламиз! Совет ёшлари ҳамиша жанг ва меҳнат зафари қаҳрамонларига тенглашиб борадилар, коммунизм ишига садоқатни улардан ўрганадилар.

Бутуниттифоқ юришини бундан буён ҳам ривожлантириш, бу юришнинг тарбиявий таъсирини ошириш, барча совет ёшларини ана шу юришда қатнаштириш, ёшларнинг совет халқи жасорати улуғворлигини чуқурроқ англашларига, кекса авлодларнинг қаҳрамонона зафарларини давом эттириш учун янада кўпроқ масъулиятни сезишларига кўмаклашиш зарур. Ҳар йили Октябрь революцияси байрами арафасида революцион шон-шуҳрат ҳафталигини, Ғалаба куни — хотира вахтасини ўтказиб туриш мақсадга мувофиқдир.

ВЛКСМнинг 60 йиллигига тайёргарлик ёш авлодни партиянинг, совет халқининг, Ленин комсомолининг шонли анъаналари руҳида тарбияланишига янги мадад беради.

ВЛКСМнинг жанговар отряди — армия ва флот комсомол ташкилотлари фаолияти тўғрисида гапириб докладчи Совет Армияси жангчиларининг халқ билан мақсад-муддаолари бир эканлигини таъкидлади. Улар ҳосил ўрим-йиғимида қатнашмоқдалар, БАМни қурмоқдалар, табиий офат рўй берган районларга ёрдам бериш учун биринчи бўлиб бормоқдалар, ҳарбий хизматдан кейин эса ишчилар, колхозчилар сафига қўшилмоқдалар, зарбдор қурилишларга жўнаб кетмоқдалар. Уларга зўр эътибор ва ғамхўрлик билан қараш, болаларни ва ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашни яхшилаш учун уларнинг тажрибасидан фойдаланиш — комсомол ташкилотларининг бурчидир.

Армия ва флотдаги комсомол ташкилотлари ёш жангчиларни бундан буён ҳам Ватанга чексиз садоқат, совет ватанпарварлиги, социалистик интернационализм руҳида, қардош мамлакатларнинг армиялари билан жанговар дўстлик руҳида, империалистик агрессорлар ва уларнинг гумашталарига нисбатан нафрат билан қараш руҳида тарбиялашлари керак.

Бизнинг ёшларимиз социалистик ҳамдўстлик мамлакатларидаги ёшлар ва халқлар билан бир сафда бормоқдалар. ВЛКСМ пролетар интернационализми байроғини баланд кўтариб бормоқда, империализмга, фашизмга, мустамлакачиликка қарши, демократия ва социал тараққиёт учун курашаётган барча ёшларга бирдамлик қўлини чўзмоқда. Бошқа мамлакатларнинг халқлари ва ёшлари билан дўстлик ҳамда ҳамкорликни ривожлантиришга, ялпи тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлашга янада актив ёрдам бериш — СССР ёш гражданининг интернационал бурчидир.

Совет халқи партия қарорларини амалга ошира бориб, коммунизмнинг моддий техника базасини яратишда ленинча йўлни изчиллик билан амалга ошириб бормоқда. Ёшлар катта биродарлари билан бирга халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида муваффақият билан меҳнат қилмоқдалар. Ёш меҳнаткашлар машинасозлик ва қурилиш ходимларининг 40 процентга яқинини, транспорт ходимларининг учдан бир қисмини ва енгил саноат ходимларининг қарийб ярмини ташкил қилади. Халқ хўжалигида банд бўлган олий ва ўрта махсус маълумотли жами мутахассисларнинг учдан бири ҳали 30 га етмаган ёшлардир.

Комсомоллар, йигит ва қизлар ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида актив қатнашмоқдалар. Комсомоллар ва ёшлар КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг беш йилликнинг учинчи йилида социалистик мусобақа тўғрисидаги Мактубига зарбдор меҳнат, ижодий ташаббус билан жавоб бермоқдалар. Миллионлаб йигит-қизлар Бутуниттифоқ ленинча коммунистик шанбалигида фидокорона меҳнат қилдилар. Пойтахтнинг ишчилар синфи ҳар қачонгидек бу сафар ҳам мана шу шанбаликнинг ташаббускори бўлиб чиқди.

Москва ва Ленинград ёшларининг ватанпарварлик ташаббуси тўғрисида батафсил гапириб нотиқ съезд делегати ивановолик тўқувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин комсомоли мукофоти лауреати Валентина Голубеванинг меҳнатга ижодий фидокорона ёндашаётганлигини мисол қилиб кўрсатди. У Улуғ Октябрнинг 60 йиллигигача олти йиллик нормани бажарди. Леонид Ильич Брежнев уни шу ғалаба билан самимий табриклади. Ҳозирги вақтда бу ёш новатор 1983 йил ҳисобига ишламоқда. Бу ғоят катта ютуқдир.

Мамлакатнинг мингдан ошиқ ёш илғорлари шахсий беш йиллик топшириқларини бажариб қўйишди. Бир ярим миллион ёш меҳнаткаш, 60 мингдан ортиқ комсомол-ёшлар коллективлари беш йиллик уч йили топшириқларини бажарганликларини маълум қилдилар. Ёш меҳнат қаҳрамонларига, ишлаб чиқариш новаторларига шон-шарафлар бўлсин!

Миллионлаб комсомоллар, йигит ва қизлар Ленин комсомолининг 60 йиллигини кутиб олиш учун Бутуниттифоқ зарбдор вахтасида туриб ВЛКСМнинг юбилейига меҳнат совғаларини тайёрлаяптилар. Съездимиз номидан барча совет ёшларига мурожаат этиб, уларни ВЛКСМнинг 60 йиллиги шарафига зарбдор вахтанинг ҳар бир кунини новаторлик билан социалистик мусобақани ғоятда қизитиш, меҳнатда, ўқишда, ҳарбий хизматда ва ижтимоий фаолиятда муваффақиятларга эришишга даъват қиламиз.

Шундан кейин докладчи ёшлар ўртасида социалистик мусобақани ташкил этишдаги камчиликларни анализ қилди.

Комсомол-ёшлар коллективлари меҳнатини ташкил этиш, йигит-қизларни тарбиялаш, уларнинг социал активлигини ривожлантиришнинг самарали формаси ҳисобланади, деди у.

Донгдор пўлат қуювчилар, «Запорожсталь» заводи мартен цехининг тезкор пўлат қуювчи усталари Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Михаил Кинебас, Григорий Пометун, Иван Каела, СССР Давлат мукофотининг лауреати Егор Проскурин — битта комсомол-ёшлар бригадасида тарбия топган кишилардир. Йиллар ўтиб коллектив янгиланиб бормоқда, лекин бу ерда маҳорат сирлари, юксак масъулият ҳис-туйғулари авлоддан авлодга ўтмоқда. Бўлтур ҳам Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, съездимизнинг делегати Валентин Нечет бошчилигидаги пўлат қуювчилар миллион тонна юқори сифатли пўлат бердилар. Бу эса 25 йил муқаддам ўрнатилган рекорддан беш баробар кўпдир.

Белоруссия, Краснодар ўлкаси, Оренбург, Харьков областлари ёшлар бригадалари эришган тажрибалар, бу бригадаларда ёш ишчининг камолотга эришиши тезроқ ўтиб, меҳнатга онгли равишда муносабатда бўлиш шаклланаётганлигини яққол кўрсатмоқда. Комсомол-ёшлар коллективларида меҳнат унумдорлиги бошқа бригадаларга нисбатан ўрта ҳисобда 15 процент юқорилиги, кадрлар қўнимсизлиги эса 4—5 баробар камлиги характерлидир. Ёшлар коллективларидаги ҳар 100 кишидан 96 киши ўқимоқда, 55 киши — коммунистик меҳнат зарбдорлари бўлиб, ҳаммалари жамоат топшириқларига эга.

200 минг коллектив ёки комсомол-ёшлар коллективларининг учдан бир қисмидан кўпроғи беш йилликнинг икки йили топшириғини муддатидан илгари Улуғ Октябрнинг 60 йиллигигача бажарди.

Ҳозирги вақтда СССРнинг янги Конституцияси қоидаларига мувофиқ меҳнат коллективлари тўғрисида қонун ишлаб чиқилмоқда. ВЛКСМ Марказий Комитети комсомол-ёшлар ишлаб чиқариш коллективлари ишида вужудга келган практикани шу қонунда мустаҳкамлашни мумкин деб ҳисоблайди.

Ёшлар билан ишлашда мураббийларнинг роли бебаҳодир. ВЛКСМнинг XVII съездида ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган нутқдан кейин мураббийлик ҳаракати жуда катта, ҳақиқатда оммавий равишда ривож топди. Ажойиб ишчи педагогларимизнинг икки миллион кишидан ортиқ отряди қалб амри билан ёшларни меҳнатсеварликка, усталикка ўргатмоқда, уларни шонли ишчилар синфининг қаҳрамонона анъаналари руҳида тарбияламоқда.

Ишлаб чиқаришда, илм-фанда, маданият ва спортда ёшларнинг атоқли мураббийларига Ленин комсомоли мукофотини таъсис этиш тўғрисида ВЛКСМ Марказий Комитетига таклифлар тушаяпти. Бу таклифларни қўллаб-қувватлашга сазовор деб ҳисоблаймиз.

Ҳисобот даврида, деб, давом қилди докладчи, комсомол комитетлари йигит-қизларни самарадорлик ва меҳнат сифатини ошириш учун курашга жалб қилишда ҳар томонлама тажриба орттирдилар. Горький, Саратов, Челябинск областлари, Красноярск ўлкасининг ёш меҳнаткашлари орасида ҳар бир иш жойида меҳнат унумдорлигини ошириш ҳаракати тобора кенгайиб бормоқда. Свердловск областининг комсомоллари ва ёшлари илғор қурувчи ва монтажчилар «Беш йиллик топшириқни камроқ киши билан бажарамиз!» деган шиор билан бошлаган ватанпарварлик ташаббусларини қўллаб-қувватладилар. Ростовликларнинг «Қолоқларсиз ишлайлик!» шиори остидаги ҳаракати партиянинг ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш тўғрисидаги талабига тўла мос келади.

Комсомол ташкилотлари КПСС XXV съездининг қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларини бажара бориб юксак иш сифати, маҳорат, завод маркасининг шарафи учун оммавий ҳаракатни авж олдириб юборди. 700 мингдан ортиқ ёш меҳнаткаш шахсий тамғаси ҳамда «сифатга комсомол кафолати» паспорти билан ишламоқда.

Мамлакатнинг комсомол ташкилотлари сифатни бошқариш комплекс системасини яратиш борасида Львовда орттирилган тажрибаларни пропаганда қилиш ва жорий этишда қатнашмоқда. ВЛКСМ Марказий Комитети Тирасполь шаҳридаги ВЛКСМнинг 40 йиллиги номли тикувчилик фабрикаси комсомол ва ёшларининг тажрибасини маъқуллади. Бу ерда бутун ишлаб чиқариш туркуми бўйича аъло сифатли оралиқ бригадалар тузилган, хом-ашё етказувчи корхоналарнинг комсомол ташкилотлари билан алоқа ўрнатилган. Фабрикада беш йиллик бошланганидан бери, маҳсулот сифатига биронта ҳам эътироз тушмади, сифат белгисига эга бўлган маҳсулот ишлаб чиқариш уч баробар кўпайди.

Эндиги вазифа маҳсулот сифатини бошқаришга ёшларнинг иштирок этиши борасида орттирилган тажрибаларни умумлаштириш ва кенг кўламда ёйишдан иборатдир.

Транспортни, айниқса темир йўл транспортини ривожлантиришга ҳар томонлама қатнашиш комсомолнинг экономика соҳасидаги катта ишлари қаторига қўйилмоқдаки, бунинг аҳамияти КПСС Марказий Комитети 1977 йил декабрь Пленумида қатъий таъкидланган эди. Комсомол ташкилотлари шу йилнинг ўзидагина комсомолнинг йўлланмалари билан беш минг йигит-қизни темир йўл транспортига юбормоғи лозим.

Партия халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш, савдо-сотиқ ва хизмат доирасидаги ишларни батамом яхшилашни талаб қилади. Ҳисобот даврида комсомол йўлланмалари билан 1 миллион 200 мингдан ортиқ йигит ва қиз бу ерга келди. Савдо-сотиқда, умумий овқатланишда, маиший-хизмат кўрсатишда меҳнатни ташкил этиш ва унинг сифати хусусидаги проблемалар жиддий проблема бўлиб турибди.

КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил декабрь Пленумида мамлакатимиз ихтиёрида бўлган, халқ хўжалиги ишлаб чиқараётган ҳамма нарсани тежаб-тергаб улардан рационал фойдаланиш экономика тараққиётини жадаллаштирувчи асосий резервлардан бири эканлиги кўрсатиб ўтилганди. Комсомол ташкилотлари иқтисод ва тежамкорлик учун курашни қатъият билан кучайтирмоқлари лозим.

ВЛКСМ Марказий Комитети «Уралмаш» заводи комсомол ташкилотининг тажрибасини маъқуллади. Бу заводда ҳар уч ёш ишчидан бири, барча комсомол-ёшлар коллективлари шахсий иқтисодий ҳисоб очганлар, корхонанинг комсомол иқтисод фонди эса 1.5 миллион сўмдан ошиб кетган.

Партия комсомолга капитал қурилишда актив қатнашишдан иборат масъулиятли вазифа топширган. Қурилиш ташкилотларида 4 миллиондан зиёд ёш меҳнатчи ишламоқда. Ўнинчи беш йилликда 140 та йирик қурилиш Бутуниттифоқ зарбдор комсомол қурилишлари деб эълон қилинди. Маҳаллий комсомол ташкилотлари уч мингдан ортиқ объектни бар-по қилишга оталиқ қилмоқда. Ҳисобот даврида 500 мингдан кўп йигит-қизлар комсомол йўлланмалари билан энг муҳим қурилишларга борди. Бутуниттифоқ, республика, ўлка ва область зарбдор комсомол отрядлари жамоатчилик даъватининг самарали формаси бўлиб, улар комсомол ташкилотларининг юборган ўз вакиллари устидан оталиқ алоқаларини яхшироқ боғлаб туришга имкон бермоқда. Сўнгги тўрт йил мобайнида 300 дан зиёд шундай отрядлар тузилди. Бу отрядлардаги кўнгиллиларнинг учдан икки қисми қурувчилик касбига эга эди.

Ленин комсомолининг вакиллари иш энг қийин бўлган жойларга, партия юбораётган жойларга бормоқдалар.

Бундан тўрт йил муқаддам шу залдан ВЛКСМнинг XVII съезди номли отряд Байкал-Амур темир йўли қурилишига кетганди. У кўнгиллилар катта армиясининг илғор отряди бўлди.

Бугун биз жонажон Коммунистик партияга, азиз Леонид Ильич, Сизга фахр-ифтихор билан маълум қиламизки, аср магистралини бар-по этиш борасида партия, ҳукумат қўйган ҳамма топшириқлар барвақт яхши сифатли қилиб бажарилмоқда. 1100 километр, ёки жами йўлнинг учдан бири, бир қанча ноёб кўприклар ва тоннеллар, автомобиль йўли тармоқлари, 46 посёлка қад кўтарди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежнев яқинда мамлакатимизнинг Шарқий районларига қилган сафари чоғида, Леонид Ильичнинг бугунги нутқида деди нотиқ, БАМни қуришда комсомолнинг, ёшларнинг ролига юксак баҳо берилди. Азиз Леонид Ильич ана шу муҳим ишлар билан тиғиз сафарингизда Сибирь ва Узоқ Шарқнинг ёш ишчилари билан БАМдаги кўнгиллилар билан, Совет Армияси ва Флотининг жангчилари билан ана шу буюк ва қудратли ўлкани ўзгартираётган кишилар билан учрашиб, улар билан сидқидилдан суҳбатлашишга имконият топганлигингиз учун Сизга самимий ташаккур изҳор қилишга рухсат бергайсиз.

Докладчи айтдики, ВЛКСМ Марказий Комитети замонамизнинг ҳақиқатан улуғвор қурилиши — Ғарбий Сибирь нефть ва газ саноатини ривожлантиришда комсомол ташкилотларининг актив қатнашувига алоҳида эътибор бермоқда. Янги иқтисодий район ўзлаштирила бошланганидан буён комсомол йўлланмалари билан қарийб 100 мингга яқин йигит-қиз у ерга юборилди, 13 та энг муҳим қурилиш Бутуниттифоқ зарбдор қурилишлари ҳисобланади.

Нотиқ зарбдор ишларнинг адресларини тилга олиб, ўртоқ Л. И. Брежневнинг янги иқтисодий районларни ривожлантириш ва ўзлаштиришда қатнашиш тўғрисидаги чақириғига жавобан минг-минглаб йигит-қизлар мамлакатнинг янги қурилишларига боришга қизғин истак билдирганликларини таъкидлаб ўтди. Москва, Ленинград, барча иттифоқдош республикалар, Россия Федерациясининг ўлка ва областларидан дастлабки кўнгиллилар 28 апрель куни ВЛКСМнинг XVIII съезди номли Бутуниттифоқ зарбдор комсомол отряди составида жўнаб кетадилар. Уларнинг кўпчилик қисми Сибирь ва Узоқ Шарқ қурилишларига боради.

Комсомол ғоят муҳим халқ хўжалик объектларини, территориал ишлаб чиқариш комплексларини қуришда, Сибирь ва Узоқ Шарқ ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантиришда қатнашишни ўзининг биринчи навбатдаги вазифаси деб ҳисоблайди. Делегат ўртоқлар, шу қудратли ўлка бойликларини ўзлаштиришни оталиққа олиш Ленин комсомолининг таржимаи ҳолига ёрқин бир саҳифа бўлиб киради, деб Коммунистик партияни, унинг Марказий Комитетини, ўртоқ Л. И. Брежневни ишонтиришга рухсат бергайсиз.

Комсомол комитетлари, давом этди докладчи, ҳисобот даврида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг самарадорлигини янада ошириш, уни ихтисослаштириш ва концентрациялаш, ерларни мелиорациялаш ва химиялаштириш программасини амалга ошириш, комплекс механизациялашни жорий этиш юзасидан партия белгилаб берган тадбирларни бажаришда актив қатнаштириш учун йигит ва қизларни кенг жалб этдилар. Қишлоқ хўжалигида қарийб 4 миллион комсомол ишлаб турибди. Бу — ВЛКСМнинг XVII съезди арафасидагига нисбатан 580 минг нафар кўп. Ҳозирги кунда мамлакатдаги ҳар беш механизатор ва мутахассиснинг бири, ҳар ўн чорвадорнинг бири комсомол аъзосидир.

Комсомол ташкилотлари КПСС XXV съезди қарорларини бажара бориб, деҳқончилик юксак маданияти учун, дон, техника экинлари ва бошқа экинларнинг ҳосилдорлигини ошириш учун мусобақани авж олдириб юбордилар.

«Украина миллиардлари» учун кураш — Украина комсомоллари ва ёшларининг ватанпарварлик ишидир. Ўтган йилги ўрим-йиғим мавсумида йигит ва қизлардан 500 минг киши қатнашди. 250 ёш комбайнчининг ҳар бири 10 минг центнердан зиёд дон янчиб берди.

Краснодар ўлкасидаги ёшлар коллективларидан икки юздан кўпроғи ўтган йили ҳар гектар ердан 50—60 центнердан буғдой, 75—100 центнердан маккажўхори дони, 500—600 центнердан қанд лавлаги ва сабзавот олди.

Олтой ўлкаси, Волга бўйи ва Россия Федерациясидаги бошқа районлар қишлоқ комсомолларининг меҳнатини ҳар қанча эъзозласа арзийди.

Туркманистон, Тожикистон, Қозоғистон, Озарбайжон, Қирғизистон комсомол ташкилотлари пахтакор республикалар меҳнаткашларининг ютуғига катта ҳисса қўшмоқдалар. Ўзбекистон комсомол-ёшларининг 4 мингдан зиёд коллективи республикада пахта ҳосилининг ярмини териб олмоқда.

Комсомол ўзининг зарбдор ишлари билан бундан буён ҳам дон, қанд лавлаги, кунгабоқар ва бошқа энг муҳим қишлоқ хўжалик экинларини етиштиришда актив иштирок қилиши керак.

Минг-минглаб ёш деҳқонларнинг таржимаи ҳоли ҳам уларнинг шонли меҳнатида ўз ифодасини топмоқда. Улардан бирини кўрсатиб ўтамиз. Съездимизнинг делегати, Днепропетровск областидан Мария Панасенко ўз эри Николай билан биргаликда бир неча йилдан буён дон етиштирмоқда. Улар 1973 йилда Украинанинг биринчи миллиардига 12.5 минг центнерлик ҳисса қўшган бўлсалар, юбилей йилида комбайн бункеридан икки баравар кўп дон тўкдилар. Область конференциясида Панасенколар оиласидан кимни съездимизга делегат қилиб юбориш масаласини ҳал этиш қийин бўлганлигини биламиз. Аммо, бунда 8 март байрамининг яқинлашиб қолганлиги ўз ролини бажарган бўлса керак. Машани делегат қилиб сайладилар. Коля эса ҳозир уйда ўғлини тарбияламоқда. Ёш оиланинг манфаат ва ўйлари давлатнинг манфаатлари билан чамбарчас боғланиб кетар экан, биз бундай оилани улуғлаймиз.

Нотиқ чорвачиликни ривожлантиришда комсомол ташкилотларининг тажрибасига тўхталиб, айтдики, мустаҳкам ем-хашак базасини яратишда, озуқа тайёрлашни саноат негизига кўчиришда, суғориладиган ўтлоқ ва яйловларни вужудга келтиришда, озуқа экинларидан мўл-кўл ҳосил етиштиришда комсомолларни қатнаштириш — энг муҳим вазифадир.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришдаги сифат жиҳатидан янги босқич колхозлар, совхозлар, хўжаликлараро корхоналар учун кадрлар тайёрлашга нисбатан алоҳида талаблар қўяди. ВЛКСМ XVII съездидан кейин комсомол механизаторлар сони 220 минг нафар кўпайди. Деҳқончиликдагина бир миллионга яқин комсомол-механизатор ишлаб турибди.

Партия қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш вазифаларини ҳал этганида ўрта бўғиндаги кадрларга ва уларнинг тайёргарлик даражасини оширишга зўр эътибор бермоқда. Бундай проблема ўртага қўйилаётганлигининг сабаби ҳам ҳаммага аёндир. Бўлимлар, бригадалар, фермаларнинг раҳбарлари асосий, ҳал этувчи участкаларда етакчилик қилаётган бўлсалар ҳам уларнинг учдан бир қисмигина олий ва ўрта махсус маълумотлидир. ВЛКСМ Марказий Комитети Ленинград қишлоқ хўжалик институтини ва Яхром совхоз-техникумини битириб чиқувчиларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлади. Улар далачилик бригадалари, бўлимлари, чорвачилик фермаларининг раҳбарлари бўлиб ишлашга аҳд қилдилар. Бу ташаббус кенг ёйилмоқда.

ВЛКСМнинг XVII съезди РСФСРнинг ноқоратупроқ зонасида мелиорация ва қишлоқ қурилишини Бутуниттифоқ комсомол зарбдор қурилиши деб эълон қилди. Биз ёшларнинг ана шу зарбдор қурилишида Ленин комсомоли байроғини бундан буён ҳам баланд кўтариб борамиз. Партия, Леонид Ильич Брежнев бизни шунга чорламоқда. Ноқоратупроқ зона азалий рус ўлкасининг бойлигини кўпайтирувчи, ҳуснига-ҳусн қўшувчи меҳнатчи кишининг юрти бўлиб қолади. Бу ўлкани образли қилиб Россиянинг юраги, деб атайдилар.

Ленин комсомолининг, унинг барча бўғинларининг фаолияти, деди Б. Н. Пастухов, ёшларга билим, таълим ва тарбия беришнинг бутун иши юксак коммунистик ахлоқ соҳиби бўлган, уйғун равишда камол топган, маънавий дунёси бой шахсни вояга етказишга қаратилган.

Бизнинг совет воқелигимиз, совет турмуш тарзимиз жуда катта тарбияловчи кучга эгадир. Тузумимизга хос бўлган ягона оила туйғуси, социал умидворлик, шахсий ва ижтимоий манфаатларни уйғун равишда қўшиб олиб бориш — ғоят илҳомбахш муҳит ватанпарвар ва интернационалист. Ўз бурчини, юксак гражданлик масъулиятини англайдиган инсонни камол топтиришга таъсир қилади.

Ёшларни идеал асосида тарбиялаш уларни маънавий жиҳатдан вояга етказишда жуда катта аҳамиятга моликдир, идеал бўлмаса инсон шахсининг ҳаёт маъноси ҳам бўлмайди. Коммунистик идеал-инсоният юзага келтирган энг юксак идеалдир. Биз бу ҳақда гапирар эканмиз, йўлбошчимиз ва устозимиз Владимир Ильич Лениннинг сиймоси ўзининг бутун улуғворлиги, жозибадорлиги ва революцион жўшқинлиги билан кўз ўнгимизда намоён бўлади.

(Давоми 4-бетда).

БУТУНИТТИФОҚ ЛЕНИНЧИ КОММУНИСТИК ЁШЛАР СОЮЗИНИНГ XVIII СЪЕЗДИ

ВЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ҲИСОБОТИ

(Боши 3-бетда).

Ҳар қандай коллективда донгдор кишилар борки, уларнинг ҳаёти ва фаолияти ёшлар учун коммунистик ахлоқ-одобнинг яққол намуналари бўлиб хизмат қилади. Етмишинчи йиллар комсомоли сафларида ҳам ана шундай кишилар бор. Ғаллакор Анатолий Мерзлов, учувчи Юрий Козловский, солдат Рефқат Миргазизов, машҳур космонавтларимиз шулар жумласига киради. Уларнинг юксак ахлоқ-одоб намунаси бўлган тақдири, мардлиги ҳаётда ҳамиша ҳам жасорат кўрсатиш мумкинлигини яққол исботлаб турибди. Уларнинг намунаси — ёшларни маънавий жиҳатдан тарбиялайдиган ва улар ўзини ўзи тарбиялайдиган энг яхши мактабдир. Жасорат — инсоннинг синов пайтигача бутун ҳаётида ҳосил бўлган хислатлар намоён бўладиган бир лаҳзадир.

Докладчи белорус комсомоли Михаил Морознинг жасоратини ана шундай ёрқин ҳаёт намунасидир, деб атади. Унинг комсомол билетига шундай сўзлар ёзиб қўйилди: «Портловчи снарядни даладан олиб чиқди, ўзини қурбон қилиб, одамларни омон сақлаб қолди».

Илк ўсмирлик чоғи инсон ҳаётидаги алоҳида даврдир. Ўсмирларни тарбиялаш соҳасида ибратли тажриба тўплаган кўпгина комсомол ташкилотлари докладда тилга олиб ўтилди.

Оиладаги тўғри тарбия — умуман жамият ахлоқий соғломлигининг гаровидир. Мактабдаги, пионер ва комсомол ташкилотларидаги ҳамда оиладаги талабларнинг бирлиги катта аҳамиятга эгадир. Шундай бирлик бўлмаган жойда бизга ёт ахлоқ кўринишлари рўй бериши мумкин.

Совет халқи, давлатимиз ёшларининг маънавий дунёсини бойитиш, уларни эстетик жиҳатдан тарбиялаш учун жуда катта имкониятларни яратиб қўйганлар. Докладда бу проблемаларга кўп ўрин берилган. ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари айтдики, КПСС Марказий Комитетининг «Ижодкор ёшлар билан ишлаш тўғрисида»ги қарори адабиётимиз билан санъатимизнинг келажаги ҳақидаги оталарча ғамхўрлик руҳи билан суғорилган. Ҳисобот даврида комсомол ташкилотларининг ёшларни ғоявий-бадиий жиҳатдан ўстириш масалаларига эътибори кучайди.

Комсомол касаба союз, физкультура ва бошқа ташкилотлар билан биргаликда жисмоний тарбия масалаларига зўр эътибор берди. ВЛКСМ XVIII съездидан кейин 40 миллион йигит ва қиз «Меҳнатга ва СССР мудофаасига тайёр» комплекси нишонларини олдилар. Мактаблар, ҳунар-техника билим юртлари, студентлар, ишчи ва қишлоқ ёшларининг оммавий спорт мусобақалари одат тусига кириб қолди.

Шу билан бирга биз партиянинг оммавий спорт ҳаракатининг жон-тани, етакчи кучи бўлиш тўғрисида комсомол олдига қўйган талабини бажариш учун ҳали кўп иш қилишимиз керак. ВЛКСМ аъзоларининг атиги ярми спорт билан мунтазам шуғулланмоқда. кўпгина комсомоллар ҳали ҳам ГТО нишонларини олганлари йўқ.

Докладчи ёшларнинг ўқиши, тарбиясини янада такомиллаштириш ҳамда уларни ҳаётга ва меҳнатга тайёрлашда Ленин комсомолининг иштироки тўғрисида гапирди.

Мамлакатда 40 миллиондан кўпроқ ўқувчи бор, 4 миллионга яқин йигит-қиз ҳунар-техника билим юртларида ўқимоқда, олий ва ўрта махсус ўқув юртлари 9,7 миллион мутахассис тайёрламоқда.

Партия XXV съезд қарорларини амалга ошира бориб, халқ маорифини ривожлантиришда сифат жиҳатидан янги бир босқични белгилаб берди. Мактабларнинг комсомол ташкилотлари билим сифатини оширишда партия ташкилотлари ва педагогик коллективларга актив ёрдам бердилар. ВЛКСМ Марказий Комитети Олтой ўлкаси, Куйбишев, Псков, Рязань областлари, Новосибирск шаҳри комсомол ташкилотларида ўқувчиларни ғоявий-сиёсий, меҳнатсеварлик руҳида ва ахлоқий жиҳатдан тарбиялаш борасида орттирилган тажрибаларни умумлаштирди.

Ёшларни моддий ишлаб чиқариш соҳасида меҳнат қилишга, касб-ҳунарни асосли равишда танлашга тайёрлашни яхшилашга мактабларни қатъиян буриш зарурлигини комсомоллар, ўқитувчилар, ўқувчилар, ота-оналар чуқур англамоқликлари керак. Ёшларнинг бирмунча қисми меҳнат нималигини билмай, меҳнатга етарли ҳурмат-эътибор кўрсатмай ва унга одатланмай ўсаётганлиги кишини ташвишлантиради.

Ўрта мактабларни битириб чиқувчиларни Ноқоратупроқ зонанинг ўзгартирувчилари бўлишга даъват этган ёш костромаликларнинг ватанпарварлик ташаббуси бутун мамлакатга маълум. Икки йил ичида 2330 йигит ва қиз Кострома областининг колхоз ва совхозларига келиб, механизатор, чорвадор, далачи бўлиб ишламоқда. Шуларнинг ҳар иккисидан бири меҳнатни олий ўқув юртида ёки техникумда ўқиш билан қўшиб олиб бормоқда. Мамлакатда ўрта мактабларни битирувчилардан 550 минг киши костромалик ёшлардан ўрнак олдилар. Эндиликда комсомол комитетларининг вазифалари костромаликлар орттирган бу тажрибани янада активроқ ёйишдан иборатдир.

Ҳар бир ёшни мустақил ҳаёт кечиришга тайёрлаш — унга билим ва меҳнат кўникмаларини беришнинг ўзи билангина чекланмайди. Мустақил ҳаётга тайёрлаш уни коллективизмга, интизомга ўргатиш, унда ҳаёт тўғрисида реал тасаввур ҳосил қилиш, воқеликнинг турли ҳодисаларини таҳлил эта билиш маҳоратини тарбиялаш кераклигини ҳам билдиради. Хуллас, дастлабки ҳаётий тажриба деб аталмиш тажрибани вужудга келтириш керак бўлади. Бундай тажрибани эгаллаган йигит-қиз меҳнат коллективига бемалол кириб кета олади. Шундай тажрибани шакллантиришда мактаб комсомол ташкилотларининг роли янада каттароқ бўлмоғи керак.

Сафларида йигирма миллиондан ортиқ пионерлар бўлган пионер ташкилотига раҳбарлик қилиш — ВЛКСМ ишининг алоҳида участкасидир. В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ пионер ташкилоти мактаб, оила ва жамоатчилик билан биргаликда ёш гражданларни коммунистик руҳда тарбиялашда актив қатнашмоқда.

Пионерлар билан ишлаш қалб ҳароратини, педагогик маҳорат ва билимларни талаб қилади. Бу соҳада фойдаланилмаган имкониятлар ҳали кам эмас.

Болалар ва ўсмирларни ҳар томонлама камол топтиришда, уларни ахлоқий ва жисмоний чиниқтиришда мактабдан ташқари муассасалар ва пионер лагерлари катта роль ўйнайди. Ўтган йил ёз фаслида 51 минг пионер лагерларида қарийб 11 миллион болалар ва ўсмирлар дам олди.

Аммо болалар билан ишлаш учун каникул имкониятларидан ҳали тўла-тўкис фойдаланилаётгани йўқ.

Ёшларни ҳаётга ва меҳнатга тайёрлашда ҳунар-техника таълими системаси тобора муҳим ўрин эгалламоқда. Шу беш йилликда бу борада ўн бир миллион йигит-қиз илк меҳнат чиниқиши олади. Москва ва Ленинграддаги, Украина ва Уралдаги, Литва ва Татаристондаги, Белгород области ва Камчаткадаги ҳунар-техника мактаблари катта обрў қозонмоқда. Улар партия ташкилотларининг раҳбарлигида ёш ишчи ўринбосарларининг коммунистик ва меҳнат маҳоратларини тарбияловчи чинакам мактаб бўлиб қолди.

Комсомол ташкилотлари КПСС Марказий Комитети, ўртоқ Л. И. Брежневнинг топшириғини бажара бориб, ҳунар-техника билим юртларини оталиққа олдилар. ВЛКСМнинг XVII съездидан кейин комсомол йўлланмалари билан ҳар йили миллионга яқин йигит-қизлар ҳунар-техника билим юртларига ўқишга келди. Ҳунар-техника билим юртларининг кадрлари мустаҳкамланди. Эндиликда ҳар беш мастердан, билим юрти муаллимидан бири комсомолдир. Ҳунар-техника билим юртлари билан база корхоналари коллективларининг биргаликдаги иш кўришлари муваффақиятли ўтмоқда.

Мамлакатимиздаги техника билим юртлари ўрта мактабларни битириб чиқувчиларни касб-ҳунарга тайёрлашда тобора кенгроқ ривож топмоқда. Комсомол ташкилотларининг вазифаси йигит-қизларнинг шу билим юртларида ишчи ҳунарларини эгаллашга интилишини ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлашдан иборатдир.

Билим юртларини комплектлашни, янги ҳунар-техника билим юртларини қуриш ва ишлаб турганларни реконструкция қилиш, ўқув моддий базани мустаҳкамлаш устидан оталиқ анчагина яхшиланишни тақозо қилади. Ҳали барча меҳнат коллективлари министрликлар ва идоралар ҳам ҳунар-техника билим юртлари тўғрисида етарли даражада ғамхўрлик қиляптилар, деб бўлмайди.

Олий ўқув юртлари ва техникумларнинг комсомол комитетлари, комсомол ташкилотлари ВЛКСМ XVII съезди қарорларини бажара бориб студентлар ва ўқувчиларни ўқитиш ва тарбиялашда партия ташкилотларига, профессор-ўқитувчилар коллективларига ҳар томонлама ёрдам бермоқдалар. Бугунги кунда бўлғуси мутахассисларнинг қарийб ярми «яхши» ва «аъло» баҳоларда ўқимоқда, 400 мингдан ошиқ киши Ленин стипендиати ва бошқа хил стипендиатлар, ўқиш аълочиларидир.

Юқори малакали мутахассислар тайёрлаш ўқув юртларига янги ўқувчилар қабул қилиш тўғрисида ғамхўрликдан бошланади. 638 ўқув юртлари ҳузурида ташкил этилган тайёрлов бўлимларида юз мингдан ошиқ ёш ишчи ва колхозчилар шуғулланмоқда. Комсомол бўлғуси студентлар тайёрлашнинг мана шу формасига катта эътибор бериши керак.

Одатда ишлаб чиқаришдан ўқув юртига келган йигит-қизлар бўлғуси касбларни танлаб олишда анча изчилдирлар. Уларнинг кўплари кечаги кунда ишлаб чиқариш зарбдорлари бўлса, бугунги кунда ўқиш аълочиларидир. Грузия қишлоқ хўжалик институтининг II-курс студенти, республика комсомоли Марказий Комитетининг аъзолигига кандидат Тина Черкезишвили номини докладчи айтиб ўтди.

Докладда студент қурилиш отрядлари, студентларнинг илмий-техника ижодкорлигига, ўқувчи ёшлар ҳаётининг бошқа масалаларига эътибор берилди.

Бизнинг замонамизда, деди Б. Н. Пастухов, барча соҳаларда билим олиш шу қадар жадаллашиб боряптики, уни доим тўлдириб, янгилаб туриш зарур бўлиб қолди. Ҳар уч совет гражданининг бири ўқимоқда, 28 миллионга яқин киши ҳар йили ўз малакасини оширмоқда. Ишчилар, колхозчилар ва хизматчилардан 2 миллионга яқин киши ҳар йили ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўрта, ўрта махсус ва олий маълумот олмоқда. Ана шу рақамларнинг ҳар бири катта ижтимоий ҳодисани, реал кишини — кечки ўқувчини, сиртқи студентни мужассамлаштиради.

Биз ҳар бир синов, ҳар бир имтиҳон кўп куч-ғайратни талаб этаётганлигини биламиз. Кечки ва сиртқи ўқувчиларга зўр эътибор ва ғамхўрлик қилиш, улар учун имтиёзлар бериш тўғрисидаги қонундан тўлароқ фойдаланиш — бизнинг маънавий бурчимиздир.

Нотиқ ташкилотчилик ишлари ва ВЛКСМни янада ривожлантириш масалаларига тўхталиб, партиянинг ёрдамчиси ва резерви бўлган комсомолнинг ролини ошириш кўп жиҳатдан комсомол сафлари составига, комсомолларнинг онглилиги ва уюшқоқлиги даражасига, барча комсомол ташкилотларининг жанговарлик қобилиятига, комсомол иш услубининг мазмунини чуқурлаштириш ва такомиллаштиришга, бу ишнинг самарадорлиги ва сифатини оширишга боғлиқ эканлигини таъкидлади.

ВЛКСМ барча совет ёшларининг чинакам оммавий ташкилотидир. Ҳозирги пайтда унинг сафларида 37 миллион 807 минг 399 йигит ва қиз бор, ёки ВЛКСМ аъзолари мамлакат ёш авлодининг ярмидан кўпроғини ташкил этади. Комсомолларнинг 58 проценти халқ хўжалигида, давлатнинг бошқарув органлари ва маданият соҳасида ишламоқда.

ВЛКСМ XVII съездидан кейин 19 миллиондан зиёд киши комсомол сафига кирди. Комсомол ташкилотлари ёш ишчиларни ўз сафларига актив жалб эта бошладилар. Комсомол ана шу илғор отряднинг маънавий-ахлоқий кайфияти — барча совет ёшларининг социал оптимизми, меҳнат ғайрат-шижоати ва революцион собит қадамлиги манбаидир.

ВЛКСМ сафларини ўстириш ва мустаҳкамлаш, сифат составини яхшилаш, бундан буён ҳам ВЛКСМ Марказий Комитетининг комсомол комитетлари ва бошланғич комсомол ташкилотларининг диққат марказида туриши лозим.

Комсомол ҳужжатларини алмаштириш комсомол ҳаётидаги энг муҳим тадбир бўлди. Бу тадбир ҳар бир ташкилотни, ҳар бир комсомол аъзосини қамраб олди. У партиянинг йўл-йўриқларига, ВЛКСМ XVII съездининг қарорларига тамомила мувофиқ равишда амалга оширилди. Комсомол ҳужжатларини алмаштиришнинг асосий якуни шундан иборатки, Ленин комсомоли ўз сафларини Коммунистик партия ва унинг Марказий Комитети теварагига янада маҳкам жипслаштирди, ташкилий ва сиёсий жиҳатдан мустаҳкамланди, унинг ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги бутун фаолияти сермазмун бўлиб қолди, комсомолларнинг ижтимоий-сиёсий активлиги ошди, интизоми кучайди.

Янги нусхадаги 1-комсомол билети ва ВЛКСМнинг олтин фахрий нишони КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга топширилганлиги чуқур рамзий маънога эгадир.

Партия ВЛКСМ олдига қўяётган вазифалар кўлами унинг ташаббускорлиги ва фаолиятини янада ривожлантиришни, ҳар бир комсомол аъзосининг активлигини оширишни талаб этади.

Съездимиздан олдин комсомолда ўтказилган ҳисобот ва сайлов СССР янги Конституцияси умумхалқ муҳокамасига қўйилган ва бу Конституция кучга кирган ҳамда Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига тайёргарлик ва Октябрь байрами ўтказилган бир пайтга тўғри келди. Ана шу тарихий воқеалар комсомолларнинг улкан ғайрат-шижоатини, ҳақиқатан ҳам мисли кўрилмаган активлигини кўп жиҳатдан белгилаб берди.

Комсомол ҳужжатларини алмаштириш, СССР Конституцияси лойиҳасини муҳокама қилиш ва ҳисобот-сайлов кампанияси даврида ВЛКСМ Уставига баъзи ўзгартишлар киритиш зарур эканлиги тўғрисидаги мулоҳазалар баён қилинди. Бу ўзгартишлар КПСС XXV съездининг материалларидан, СССР янги Конституциясидан келиб чиқади ва ривожланган социализм шароитида ВЛКСМ фаолияти олдига қўйилаётган талабларни тўлиқ акс эттиради. Комсомол Марказий Комитети ВЛКСМ Уставига киритиладиган қўшимча ва ўзгартишлар лойиҳасини съезд делегатлари муҳокамасига тақдим этади. Нотиқ ана шулар ҳақида съездга маълум қилди.

Ҳозирги комсомол — катта ва мураккаб организмдир, — деди сўнгра Б. Н. Пастухов. — ВЛКСМ составида 14 республика, 155 ўлка ва область, 4 минг 308 округ, шаҳар ва район, 428 минг бошланғич ташкилотлар бор. Комсомол амалий ишлари миқёсларининг ўсиб бораётганлиги, янги кишини тарбиялаш вазифаларининг муҳимлиги комсомолнинг ҳар бир бўғинини доим ташкилий-сиёсий жиҳатдан мустаҳкамлаш, комсомол ташкилотларига раҳбарликни такомиллаштириш зарурлигини тақозо этади.

Докладда СССР Конституцияси берган имкониятлардан тўлиқроқ фойдаланиш, Советлар фаолиятида янада актив қатнашиш, давлат органлари ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликни яхшилаш зарурлигига эътибор берилди. Комсомол ёшларни тарбиялаш билан шуғулланувчи давлат ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорлик қилиш соҳасида катта тажриба орттирди, уларнинг раҳбар органларида комсомолнинг кўпгина вакиллари бор. ВЛКСМ Марказий Комитети ўтган йиллар давомида давлат органлари билан биргаликда ёшлар ҳаётига тааллуқли кўпгина масалаларни кўриб чиқди.

Партиямизнинг ташқи сиёсат соҳасидаги изчил йўли — Лениннинг Сулҳ тўғрисидаги декретидан тортиб, тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқлар озодлиги ва мустақиллиги учун бундан буёнги курашнинг КПСС XXV съезди ишлаб чиққан программасигача етиб келди.

Ленин комсомоли, барча совет ёшлари КПССнинг халқаро фаолиятини, совет давлатининг тинчликсевар ташқи сиёсатини, партия XXV съезди ишлаб чиққан ташқи сиёсат йўлини амалга ошириш соҳасидаги конкрет тадбирларни тўла-тўкис маъқулладилар ва астойдил қўллаб-қувватлайдилар. Халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун, қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланиш учун ҳормай-толмай жўшқин кураш олиб бораётган ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўп қиррали фаолияти тўғрисида совет йигит ва қизлари сидқидилдан қизғин миннатдорчилик ва ташаккур билдирмоқдалар.

Ленин комсомоли ВЛКСМ XVII съезди қарорларини бажара бориб, партиянинг ташқи сиёсий йўлини амалга оширишда актив қатнашишга интилди, ўзининг халқаро фаолиятини анча кенгайтирди, бутун куч-ғайратини коммунистик ғояларни ва ривожланган социализм қуриш практикасини пропаганда қилишга, коммунистик ёшлар союзларини, бутун демократик ва тараққийпарвар ёшлар ҳаракатини янада жипслаштиришга, ёшларнинг кенг сиёсий кучлари ҳамкорлигини ривожлантиришга қаратди.

Мамлакатимизда кўпгина халқаро ва икки томонлама тадбирлар ўтказилди. Бу тадбирлар тараққийпарвар ёшларнинг улуғ Ленин абадий барҳаёт ғояларига, коммунистик қурилишнинг жонли практикасига қизиқиши ўсиб бораётганлигини яна бир карра намойиш қилди.

Ёшлар ҳаракатининг совет ёшлари ташаббуси билан кейинги йилларда ўтказган жуда муҳим ишлари тараққийпарвар ёшларнинг ана шу идеалларига эришиш йўлидаги курашга конкрет ҳисса қўшишга азму-қарор берганликларининг яққол кўриниши бўлди.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг қардош ёшлар союзлари — социализм ва коммунизм қурилишида коммунистик ва ишчи партияларнинг актив ёрдамчилари — халқаро демократик ёшлар ҳаракатида пешқадамлик қилмоқдалар. Совет ёшлари социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ёш авлоди билан дўстлик ва қардошликнинг мустаҳкам ришталари билан боғланганлар.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг социализм мамлакатлари ёшлар союзлари раҳбарлари билан учрашуви социалистик давлатлар йигит ва қизларининг дўстлигини ривожлантириш, уларнинг жипслигини мустаҳкамлаш учун жуда катта, мислсиз аҳамиятга эгадир. Шу учрашувда Леонид Ильич Брежнев: «...Янги инсонни, бизнинг социалистик идеологиямизни қабул қилиб олган, сиёсий ва ахлоқий муносабатларда намуна бўла оладиган, социализм ва коммунизм идеалларига садоқатли инсонни» тарбиялаш ишининг актуаллигини таъкидлади.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари съезд минбаридан туриб Ленин комсомоли номидан ишонтириб айтдики, партия пролетар интернационализми руҳида, Ленин васиятларига астойдил садоқат руҳида тарбияланган ВЛКСМ, совет ёшлари социалистик мамлакатларнинг ёш авлоди билан қардошларча дўстлик, ҳар томонлама ҳамкорликни бундан буён ҳам бутун чоралар билан мустаҳкамлайверадилар. Улар билан яқинлашишга кўмаклашаверадилар.

Умумий курашдаги мустаҳкам ҳамкорлик Ленин комсомолининг капиталистик мамлакатлардаги қардош ёшлар союзлари билан алоқалари характерини белгилаб турибди.

Қурол-яроғларни чеклаш ва қуролланиш пойгасини тўхтатиш йўлидаги актив ҳаракатга ёшлар кенг оммасини жалб этиш ҳозирги кунда жуда муҳим вазифа бўлиб қолди. Бизнинг фикримизча, тинчлик учун, қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланиш учун кураш олиб бораётган ёшларнинг ваколатли халқаро учрашувини ўтказиш ана шу мақсадга мос бўлиб тушган бўлур эди.

Жаҳоннинг демократик ёшлари нейтрон ажали маддоҳларининг ёвуз режаларига «Нейтрон бомбага йўл йўқ!» деган шиор остида бутун жаҳонда ўтказилаётган кампанияда оммавий равишда ва актив иштирок қилиш билан жавоб беришига аминмиз!

Ленин комсомоли болаларнинг ҳуқуқларига бағишланган халқаро конференцияни, ёшлар ва студентларни билим ва маданиятдан баҳраманд қилиш проблемаларига бағишланган жаҳон миқёсидаги учрашувларни ўтказишни муҳим, деб ҳисоблайди.

Демократик ёшлар федерацияси ва Халқаро студентлар иттифоқи ёш авлоднинг тинчлик, демократия ва тараққиёт кучлари томонида туриб олиб борадиган курашини янада кучайтиришда катта роль ўйнайди. Булар планетадаги тараққийпарвар ёшларнинг энг нуфузли ва энг оммавий бирлашмаларидир.

Ёшлар ва студентларнинг Кубада ўтказиладиган XI жаҳон фестивали тараққийпарвар ёшларнинг антиимпериалистик бирдамлиги ва дўстлигини мустаҳкамлашда, ёшлар кенг сиёсий кучларининг ҳамкорлигини ривожлантиришда муҳим босқич бўлади. Фестиваль ҳаракатининг бутун тарихида бу фестиваль ғарбий ярим шарда, қардош социалистик Куба диёрида ўтказилади. Совет ёшлари XI жаҳон фестивалига зўр ғайрат билан тайёргарлик кўрмоқдалар. Бундай тайёргарлик барча қитъаларда кенг авж олди. Комсомол ташкилотларида, ёшларнинг коллективларида Советлар мамлакатининг ёш авлоди номидан ана шу ажойиб анжуманда қатнашишдек фахрли ҳуқуқни олиш учун мусобақалар давом этмоқда.

Сўнгра Б. Н. Пастухов бундай деди:

Ленин комсомоли олтмиш йиллик тарихий йўлда қўлга киритган улкан ва беқиёс бойлиги учун, аввало, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг кун сайин зўр меҳрибонлик ва эътибор билан қилаётган раҳбарлигидан миннатдордир. Комсомолнинг кучи, ғайрат-шижоатимиз ва илҳомимизнинг битмас-туганмас манбаи партия раҳбарлигидадир. Партия ташкилий ва сиёсий тажрибани комсомолга қунт билан ўргатмоқда, комсомолнинг ташаббуси ва фаолиятини ижодий тарзда ривожлантириб, ёшларнинг етакчиларини тарбиялаб ўстирмоқда, комсомолда партиявий ўзакни мустаҳкамламоқда.

Ёшлар билан ишлаш масалалари иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг, ўлка ва область, шаҳар ва район партия комитетларининг, бошланғич партия ташкилотларининг диққат марказида турибди. Комсомол КПСС Марказий Комитетининг, унинг Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюросининг чинакам ленинча ғамхўрлигини доим сезиб турибди.

1978 йилда ВЛКСМнинг 60 йиллиги нишонланади. Бу — комсомол ташкилотларининг КПСС XXV съезди ва комсомол XVIII съезди қарорларини бажариш соҳасидаги ишлари кўрикдан ўтказиладиган йил ҳамдир. Юбилей кунларида «Ленин васиятларига содиқмиз» деган мавзуда ўтказиладиган Бутуниттифоқ комсомол йиғилиши, пионерларнинг «Комсомол, биз сенинг содиқ ўринбосарларингмиз» деган мавзуда уюштириладиган Бутуниттифоқ сбори комсомолнинг партия олдидаги коллектив ҳисоботи бўлади. Улар комсомол ва ёшларнинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитети теварагига жипслашганлигининг янги намойиши бўлиб қолади.

Ленин мамлакати ёшлари учун партия ишига хизмат қилиш бахтидан ҳам катта бахт йўқ. Бизнинг келажакдаги йўлимиз партия идеаллари нури билан худди қуёшдек ёритилган.

Ҳарорат ва нурсиз яшаш мумкин бўлмаганидек, жонажон Коммунистик партиясиз яшашимиз, меҳнат қилишимиз, кураш олиб боришимиз ҳам мумкин эмас. Партия халқнинг, бинобарин барча ёшларнинг ҳам ақл-идроки ва қалбидир.

Биз партия, сенга қасамёд қилиб айтамизки, Октябрнинг музаффар байроғини, Ленин байроғини — сенинг байроғингни доим баланд кўтариб борамиз!

Биз Ленин ишининг, коммунизм ишининг тантанаси учун куч-ғайратимизни, зарур бўлиб қолган тақдирда эса жонимизни ҳам аямаймиз, деб қасамёд қиламиз!

(ТАСС).

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

24 апрелда СССР Министрлар Советининг бўлиб ўтган мажлисида СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат планининг ҳамда СССР Давлат бюджетининг 1978 йил 1 кварталида бажарилиш якунлари муҳокама қилинди.

КПСС XXV съездининг ва КПСС Марказий Комитети 1977 йил декабрь Пленумининг қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда қилган докладидаги қоидалар ва хулосаларни амалга ошириш, шунингдек КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотларига, меҳнаткашларига Мактуби муносабати билан социалистик мусобақа кенг авж олдирилганлиги натижасида Совет Иттифоқи меҳнаткашлари 1978 йилнинг 1 кварталида мамлакат экономикасини ривожлантириш ва халқ фаровонлигини оширишда янги муваффақиятларга эришдилар.

1978 йилнинг I кварталида саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 1977 йилнинг I кварталидагига нисбатан 1978 йилги планда белгиланган 4.5 процент ўрнига 5.5 процент ўсди. Барча иттифоқдош республикалар ва саноат министрликлари саноат маҳсулотини реализация қилиш планини бажардилар. Саноатда I кварталда меҳнат унумдорлиги йиллик планда белгиланган 3,8 процент ўрнига 4.1 процент ошди. Сут, тухум, паррандани давлат йўли билан харид қилиш квартал плани ошириб адо этилди. Чорва мол харид қилиш ҳажми 1977 йилнинг I кварталидагига нисбатан кўпайди.

Социал программа муваффақиятли амалга оширилмоқда. Ишчилар ва хизматчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи I кварталда ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 3 процент, чакана товар обороти 4 процент кўпайди. Давлат капитал маблағлари ҳисобига жами сахни 7,8 миллион квадрат метр уй-жой қурилди.

Шу билан бирга мажлисда 1978 йил I квартал планини бажаришда юз берган камчиликлар ҳам қайд этилди.

СССР Министрлар Совети СССР министрларига, идораларнинг раҳбарларига ва иттифоқдош республикалар Министрлар Советига КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил декабрь Пленуми қарорларига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Сибирь ва Узоқ Шарқ районларидаги сафари вақтида меҳнаткашлар, партия, хўжалик активлари билан учрашувлари ва суҳбатлари вақтида берган йўл-йўриқлари ва тавсияларига амал қилиб, 1978 йил I квартал планининг бажарилиш якунларини пухта анализ қилиб чиқиш, асосий куч-ғайратни 1978 йилги ва умуман беш йиллик план топшириқларини ва олинган социалистик мажбуриятларни бажаришни таъминлашга, кенг истеъмол молларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун қўшимча резервларни қидириб топишга сафарбар этишни назарда тутиш вазифасини юклади.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, СССР Озиқ-овқат саноати министрлигига ва «Союзсельхозтехника»га кўкламги дала ишларини муваффақиятли ўтказиш, экиш планини сўзсиз бажариш, шунингдек қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олиш учун пухта замин яратиш мақсадида экинларни яхшилаб парвариш қилиш юзасидан қўшимча тадбирлар кўриш таклиф этилди.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигин нутқ сўзлади.

СССР Министрлар Совети мажлисида КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ В. И. Долгих қатнашди.

Ўзбекистон педагогларининг катта анжумани

(Боши биринчи бетда).

Ўзбекистон меҳнаткашлари Леонид Ильич ўртага қўйган вазифаларни бажара бориб, ўзларининг хўжалик ва маданий қурилишдаги муваффақиятларини ривожлантириш ва кўпайтиришга азми қарор берганлар. Бу муваффақиятлар СССР Конституциясида ҳамда Ўзбекистон ССРнинг куни кеча қабул қилинган янги Конституциясида ўзининг жуда яққол ифодасини топди. Асосий Қонуннинг кўпгина моддалари ўқитувчилар съезди ишини ёритиб турибди. Ана шу моддалар халқ маорифимизни янада ривожлантиришга, умумий таълим мактаблари янада такомиллаштирилишига, ёш авлодни тарбиялаш ва ўқитиш коммунистик қурилишнинг ўсиб бораётган вазифаларига мос келишига қаратилган.

Коммунистик партия билан Совет ҳукумати шуларнинг ҳаммаси тўғрисида жуда зўр ғамхўрлик қилмоқдалар. КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «Умумий таълим мактаблари ўқувчиларини ўқитиш, тарбиялаш ва уларни меҳнатга тайёрлашни янада такомиллаштириш тўғрисида» яқинда қабул қилган қарор буни яққол тасдиқлайди. Қарор таълим ва тарбиянинг турмуш билан, коммунистик қурилиш практикаси билан алоқасини янада мустаҳкамлашнинг катта ва конкрет программасини белгилаб беради.

Республикамизда мактаб таълими гуркираб ривожланганлигини биз бугун зўр мамнуният билан қайд этамиз. Ҳар куни 3 миллион 800 минг ўқувчи мактабга қатнамоқда, улар учун шаҳар ва қишлоқларда салкам тўққиз ярим минг умумий таълим мактаби очиб қўйилган. Мактаблар структурасида диққатга сазовор ўзгаришлар содир бўлмоқда. Тўлиқ ўрта мактабларнинг муттасил ривожланиб бораётганлиги асосий тенденциядир. Ҳозир бизда ана шундай мактаблар ўн йил илгари бўлганига қараганда 2,5 баравар кўпдир.

«Мамлакатимизда мактаб ўқитувчиси — энг фахрли, халқ ғоят эъзозлайдиган касбларнинг биридир, — деди Леонид Ильич Брежнев Бутуниттифоқ ўқитувчилар съездида сўзлаган нутқида. — Инсон ҳаётда ким бўлмасин — ишчи ёки олим, космонавт ёки колхоз механизаторими, хуллас ҳар бир киши ўзининг биринчи ўқитувчисини, ўзининг мактабини миннатдорчилик ҳислари билан эслаб юради».

Ҳозирги кунда бизнинг ўқитувчи кадрларимиз жуда катта, бебаҳо кучдир. Бу куч халқ зиёлиларининг аҳил, жипслашган отряди. Ўзбекистон Коммунистик партиясининг ишончли таянчидир.

Ўқитувчилар съезди ҳақли суратда олий педагогика кенгаши деб аталмоқда. Бу съездда муҳокама этилаётган масалаларнинг муҳимлиги ва бу масалаларга ёндашишнинг ўзи шу билан белгиланади. Бу ёндашув республикада халқ маорифини янада ривожлантириш тўғрисидаги астойдил ғамхўрлик билан бажарилиб турилиши керак.

Мактабни битириб чиққан йигит-қизлар қаёққа борадилар? Улар ким бўлиб етишадилар? Қандай киши бўладилар? Булар — катта давлат аҳамиятига молик масалалардир. Шу боисдан ўқувчиларга таълим беришни ижтимоий фойдали меҳнат билан қўшиб олиб бориш, ишлаш иштиёқинигина эмас, шу билан бирга яхши ишлай олиш маҳоратини ҳам шакллантириш ўқувчиларни тарбиялашнинг энг муҳим шартидир. Ёшларни касб танлашга йўллаш ишида умумий таълим мактабининг куч-ғайратлари билан ҳунар-техника билим юртларининг куч-ғайратларини бундан буён ҳам бирлаштиришни давлат манфаатлари тақозо этмоқда. Яна шу нарса ҳам жуда муҳимки, ишчилар синфининг сафлари мактабларни битириб чиққан энг яхши йигит-қизлар ҳисобига кенгайтирилиши керак. Мактабларнинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши билан алоқалари маҳкамроқ, ҳар томонлама, энг муҳими эса, самаралироқ бўлиб қолди. Бу эса механизаторларнинг катта ва малакали армиясини вужудга келтиришга ижобий таъсир ўтказмоқда. Ўқитувчиларимиз ўқувчиларга мустаҳкам билим бериш билан бирга моддий ишлаб чиқариш соҳасидаги меҳнатга меҳр-муҳаббат уйғотаётганликлари ҳам жуда яхши. Ишнинг бу муҳим участкасига эътиборни бундан буён ҳам сусайтирмаслик, колхоз ва совхозларнинг ишончли таянчи — ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаларини янада ривожлантириш ва уларнинг фаолиятини яхшилаш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиш лозим.

Ёшларнинг меҳнат тарбияси ғоявий-сиёсий, ахлоқий ва эстетик тарбия билан чамбарчас боғланган. Бу — бир бутун узлуксиз жараёндир. Ёшларда актив ҳаётий позицияни, ижтимоий бурчга содиқликни кун сайин, соат сайин ҳосил қилиб бориш керак.

Ёшларни ҳаётбахш совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида, барча халқлар билан бузилмас қардошларча дўстлик ва самимий иззат-ҳурмат руҳида тарбиялаш мактабнинг муҳим вазифасидир. Ўқувчиларнинг рус тилини чуқур ўрганиши масалалари тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилишимиз лозим. Рус тили миллатлараро алоқа ва ҳамкорликнинг амалий воситаси, социалистик миллатлар яқинлашуви жараёнининг қудратли тезлатгичидир.

Биз фан-техника гуркираб ривожланган даврда, илмий ахборотнинг шиддатли оқими зўрайиб кетган асрда яшамоқдамиз. Бундай шароитларда бизнинг мактабларимиз ўқувчиларни теран ва мустаҳкам билимлар билан қуроллантириши керак. Бундай билимлар фан тараққиётининг энг замонавий даражасини ифодалайдиган бўлсин.

Халқимиз умр бўйи ўқиш керак, деб ҳақ гапни айтади. Бу қадимги, лекин эскирмайдиган ҳақиқат ҳаммага, биринчи навбатда бошқаларни ўқитаётган кишиларга тааллуқлидир. Ўқитувчи кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш, педагогика ўқув юртларининг таълим, тарбия ва илмий-тадқиқот фаолиятини ҳар томонлама яхшилаш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиш зарурлиги ана шундан келиб чиқади.

Ш. Р. Рашидов пировардида бундай деди: бутун халқнинг диққат-эътибори ва иззат-ҳурматига сазовор бўлган республикамизнинг ўқитувчилари совет педагоги деган юксак номга бундан буён ҳам муносиб бўлаверадилар, ўз бурчлари ва вазифаларини илҳомбахш, ижодий меҳнатлари билан оқлайверадилар, деб ишонч билдиришга ижозат бергайсизлар.

Ш. Р. Рашидов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг табрикномасини съезд президиумига топширади.

КПСС XXV съезди қарорлари ҳамда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Умумий таълим мактаблари ўқувчиларини ўқитиш, тарбиялаш ва уларни меҳнатга тайёрлашни янада такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори асосида умумий таълим мактаблари ишини янада такомиллаштириш тадбирлари тўғрисида Ўзбекистон ССР маориф министри С. Ш. Шермуҳамедов доклад қилди.

Ўқитувчилар съезди ўз ишини давом эттирмоқда.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ АХБОРОТИ

ШАХДАМ ОДИМЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР САНОАТИНИНГ 1978 ЙИЛ I КВАРТАЛИДА ДАВЛАТ ПЛАНИНИ БАЖАРИШ ЯКУНЛАРИ

Республика саноатининг ходимлари 1978 йилги планни тўла ва ошириб бажариш учун ҳамда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш йўлидаги курашни кучайтириш учун ўтказилаётган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, ўнинчи беш йилликнинг учинчи йили I квартал планини муваффақиятли бажардилар.

Маҳсулотни реализация қилиш ҳажми ва кўпчилик энг муҳим буюмларни ишлаб чиқариш плани ошириб адо этилди. Саноат ишлаб чиқариши ўсиши 1977 йилнинг I кварталидагига нисбатан 6 процент бўлди. Меҳнат унумдорлиги 3,7 процент ўсди. Маҳсулот ўсишининг 63 процентига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилди.

Химия ва нефть химияси саноати, машинасозлик ва металл ишлаш, ўрмон, ёғочсозлик саноати, бинокорлик материаллари саноати, ойна ва чинни-фаянс саноати илдам суръатлар билан ривожланди. Қора ва рангли металлургия, электро-энергетика, ёқилғи саноати, енгил ва озиқ-овқат саноати янада ривож топди. Маданий-маиший ва хўжалик-рўзғорбоп молларни комплектловчи узеллари ва деталлари билан бирга ишлаб чиқариш 11,1 процент кўпайди.

Қорақалпоғистон АССР, республикадаги барча областлар ва Тошкент шаҳри саноати маҳсулотни реализация қилиш квартал планини ошириб бажарди.

Айрим министрликлар ва идораларда маҳсулотни реализация қилиш плани қандай бажарилганлиги, саноат ишлаб чиқаришнинг ва меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатларини қуйидаги маълумотлардан кўриш мумкин:

	Маҳсулотни реализация қилиш I квартал планининг бажарилиш проценти	1978 йил I кварталида 1977 йил I кварталига нисбатан процент ҳисобида: Ишлаб чиқариш ҳажми бўйича	меҳнат унумдорлиги бўйича
Умумиттифоқ министрликлари корхоналари бўйича			
Газ саноати министрлиги	101	102	100,6
Нефть саноати министрлиги	103	97	99,2
Кўмир саноати министрлиги	102	101	99,9
Химия саноати министрлиги	102	115	115
Электротехника саноати министрлиги	102	99,6	100,7
Химия ва нефть машинасозлиги министрлиги	102	107	104
Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлиги	103	105	106
Автомобиль саноати министрлиги	102	103	104
Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги	101	107	107
Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги	100,4	98	94
Енгил ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги ҳамда рўзғор асбоблари министрлиги	101	106	108
Целлюлоза-қоғоз саноати министрлиги	105	101	102
СССР Министрлар Совети ҳузуридаги микробиология саноати бош бошқармаси	102	107	109
Иттифоқ республика ва республика министрликлари ҳамда идоралари корхоналари бўйича			
СССР Қора металлургия министрлиги	101	112	112
СССР рангли металлургия министрлиги	100,9	101	102
СССР нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлиги	104	107	101
Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочсозлик саноати министрлиги	104	111	106
Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги	104	108	107
Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги	104	108	104
Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги	104	103	103
Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги	103	102	100,2
Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги	106	109	109
Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги	104	114	110
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Узплодоовощвинпром» аграр-саноат бирлашмаси	105	104	104
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети балиқ хўжалиги Давлат комитети	111	144	150

Умуман республикада саноат маҳсулотининг энг муҳим турларини ишлаб чиқаришга доир маълумотлар қуйидагилардан иборат:

	1978 йил I кварталида ишлаб чиқарилди	1978 йил I кварталида 1977 йил I кварталига нисбатан процент ҳисобида
Электр энергия — миллиард-киловатт-соат	9,3	105
Нефть-газ конденсатини ҳам қўшиб ҳисоблаганда — минг тонна	301,2	98,0
Минерал ўғит (шартли бирликларда) — минг тонна	1571,2	113
Моногидратдаги олтин гугурт кислотаси — минг тонна	403,4	141
Синтетик смола ва пластик массалар — минг тонна	7,9	110
Синтетик ювиш воситалари — минг тонна	7,1	128
Кучланиш трансформаторлари — минг киловольт-ампер	1670	102
Бронекабель — минг километр	4,9	101
Компрессорлар — дона	1583	105
Тракторлар — минг дона	5,9	97
Трактор прицеплари — минг дона	9,5	100,0
Трактор культиваторлари — минг дона	5,4	99
Пахта териш машиналари (физик бирликларда) — дона	2345	106
Кўприксимон электр кранлар (махсус кранлар ҳам шу ҳисобга киради) — дона	336	103
Экскаваторлар — дона	375	102
Қоғоз — минг тонна	6,6	100,1
Картон — минг тонна	12,8	116
Йиғма темир-бетон конструкциялар ва деталлар — минг кубометр	1077	107
Шифер — миллион шартли плита	62,0	81
Иморатбоп ғишт — миллион дона	410	98
Пахта толаси — минг тонна	530,5	103
Хом ипак — тонна	423	115
Каноп толаси — минг тонна	3,3	108
Шойи газлама — миллион квадрат метр	28,2	110
Пайпоқлар — миллион жуфт	10,3	107
Ички трикотаж — миллион дона	8,1	106
Устки трикотаж — миллион дона	4,4	105
Чарм пойафзал — миллион жуфт	7,1	105
Гўшт (давлат ресурслари хом ашёсидан) — минг тонна	35,0	107
Қаймоғи олинмаган сут махсулоти — сутга айлантириб ҳисоблаганда (давлат ресурслари хом ашёсидан) — минг тонна	98,6	108
Колбаса маҳсулотлари — минг тонна	13,4	104
Мол ёғи (давлат ресурслари хом ашёсидан) — минг тонна	2,3	107
Ўсимлик мойи (давлат ресурслари хом ашёсидан) — минг тонна	131,3	103
Кондитер маҳсулотлари — минг тонна	31,7	107
Консервалар — миллион шартли банка	52,1	103
Рўзғор холодильниклари — минг дона	24,4	96
Мебель — миллион сўмлик	24,1	110
Чинни-фаянс идишлар — миллион дона	13,8	115

Республика саноатида машина-ускуналардан хом ашё ва материаллардан фойдаланишни яхшилаш, ишлаб чиқариш рентабеллигини ўстириш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини ошириш юзасидан олиб борилаётган ишлар давом эттирилди. Янги прогрессив технология жараёнлари ўзлаштирилди ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш амалга оширилди.

Умуман саноат ишининг якунлари ижобий бўлгани ҳолда айрим ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналар маҳсулотни реализация қилиш, фойда олиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, товар маҳсулотининг таннархини камайтириш маҳсулотни зарур турда ва тегишли сифатда ишлаб чиқариш планларини бажармадилар.

Янги ишга туширилган қувватлар секин ўзлаштирилмоқда ва улардан тўлиқ фойдаланилмаяпти.

Дизеллар, центробеж насослар, иморатбоп ғишт, йиғма темир-бетон конструкциялар ва деталлар, ип-газлама каноплосижут газлама ва маҳсулотнинг баъзи-бир бошқа турларини ишлаб чиқариш плани тўла бажарилмади.

Ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналарининг коллективлари социалистик мусобақа давомида мавжуд камчиликларини бартараф этиш, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш тадбирларини амалга оширмоқдалар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

Бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш ташаббуси билан республика пешқадам ишчилари қаторида майдонга чиққан Тошкент «Малика» ишлаб чиқариш трикотаж бирлашмасининг тўқувчиси Шоира Умаровна Холмуҳамедова катта меҳнат ғалабасини қўлга киритди. У 55341,1 килограмм газлама-полотно пландагидан 157 килограмм ортиқ маҳсулот ишлаб чиқариб, ўнинчи беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажарди. Пландаги 89,6 процент ўрнига полотнонинг 95 проценти биринчи сортга топширилди.

Ш. Холмуҳамедова резервлардан яхшироқ фойдаланиш ва меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига СССР янги Конституцияси қабул қилинганлигининг уч йиллиги кунига қадар яна битта беш йиллик топшириқни бажариш мажбуриятини олди.

Ана шу бирлашманинг тўқувчиси Анна Васильевна Гладкова ҳам ўнинчи беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажарди. У 167724 килограмм — топшириқдагидан 40 килограмм кўп полотно ишлаб чиқарди. Газламанинг 96 проценти биринчи сортга топширилди.

Пешқадам ишчи ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, 1980 йилнинг 7 октябрига — СССР янги Конституцияси қабул қилинганлигининг уч йиллигига қадар яна битта беш йиллик топшириғини бажариш мажбуриятини олди.

(ЎзТАГ).

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Балиқ саноати корхоналарининг коллективлари ўнинчи беш йиллик учинчи йили планини барвақт бажариш учун мусобақалашиб, маҳсулот реализация қилиш тўрт ойлик планини 25 апрелда бажардилар. Яна 390 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

* * *

Саноат корхоналари, «Узплодоовошчвинпром»га қарашли ишлаб чиқариш-аграр бирлашмалари ва совхоз-заводлар зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини бажара бориб, маҳсулот реализация қилиш тўрт ойлик планини барвақт, 1978 йилнинг 25 апрелида бажардилар.

Ой охиригача тасдиқланган пландан ташқари тўрт миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади ва реализация қилинади. (ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

НУКУС, 25 апрель. (ЎзТАГ). Қорақалпоғистон область партия комитетининг пленуми бўлди. Пленумда КПСС XXV съездининг қарорлари асосида Автоном Республикада шоликорликни ривожлантириш суръатларини жадаллаштириш чоралари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов доклад қилди.

Пленум ташкилий масалани кўриб чиқди. К. Ризаев бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан область партия комитетининг секретари вазифасидан озод қилинди. Қ. Юсупов Қорақалпоғистон область партия комитетининг секретари қилиб сайланди.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ НАВБАТДАН ТАШҚАРИ СЕССИЯСИ

НУКУС, 25 апрель. (ЎзТАГ). Қорақалпоғистон АССР Олий Советининг навбатдан ташқари еттинчи сессияси бўлиб ўтди. Сессияда ташкилий масала кўриб чиқилди.

Д. Ешимбетов пенсияга чиқиб кетганлиги муносабати билан Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси вазифасидан озод этилди. К. Ризаев Қорақалпоғистон АССР Олий Советии Президиумининг Раиси қилиб сайланди.

ЯШАШ ВА ИШЛАШНИ ЎРГАТАДИГАН КИТОБЛАР

РЕСПУБЛИКА ИДЕОЛОГИЯ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер» ва «Тикланиш» асарлари мамлакатимизнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида жуда муҳим воқеа бўлди. Республика идеология активининг 25 апрель куни Тошкентда бўлиб ўтган йиғилиши мана шу китобларнинг муҳокамасига ҳамда республика партия ташкилотининг меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий ва ватанпарварлик руҳида тарбиялаш вазифаларига бағишланди.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Советии Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг эсдаликлари матбуотда эълон этилганидан буён икки ойдан кўпроқ вақт ўтди, деди у. Шахсан ҳар биримизга, бизнинг хотираларимизга, виждонимизга ҳавола қилинган бу эсдаликлар совет кишисининг ҳаётига дарҳол сингиб, миллион-миллион кишиларнинг ғоятда севимли китобиг. айланиб қолди.

«Кичик ер» — чуқур ватанпарварлик руҳидаги китобдир. У жуда катта идеологик куч-қувват бағишлайди, совет кишисида юксак ватанпарвар — интернационалист фазилатларини тарбиялайди, Улуғ Ватан урушининг қаҳрамонларига тенглашишга, совет халқининг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналарига чексиз садоқат руҳини сақлашга, ўзининг илҳомбахш меҳнати билан мамлакатнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини оширишга даъват этади. Ҳозир Леонид Ильич «Тикланиш» деган янги китобини ёзиб тугатди. Уни «Кичик ер»нинг давоми дейиш мумкин. Бу тўлқинлантирувчи асар «Новий мир» журналининг бешинчи сонида берилди. «Кичик ер» сингари бу китоб ҳам кишиларимизнинг фаровонлиги тўғрисида ғамхўрлик, социал оптимизм, совет халқининг бунёдкорлик кучига қаттиқ ишонч билан йўғрилган. Леонид Ильич совет жамиятининг синалган авангарди, ташкилотчиси ва илҳомбахш кучи — Ленин партиясининг улкан фаолиятини бутун улуғворлиги билан кўрсатиб беради. Леонид Ильич Брежневнинг китоблари Ватанни қандай севиш кераклигига, ленинчасига яшаш ва ишлашга ўргатади.

Йиғилишда сўзга чиққан Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони, генерал-полковник С. Е. Белоножко, ҳарбий кенгаш аъзоси — Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи сиёсий бошқармасининг бошлиғи, генерал-лейтенант В. С. Родин, Ўзбекистон Ёзувчилар союзининг биринчи секретари К. Яшин, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари М. Ф. Солдатов, Тошкент тепловоз-ремонт заводи электр слесарлар бригадасининг бошлиғи, Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси Н. М. Железнов, Тошкент Ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг проректори, 18-армия ветерани Н. И. Муратов, «Ташсельмаш» заводининг слесари М. Мўйдинов, Л. И. Брежнев асарларининг жуда катта аҳамияти тўғрисида гапирдилар. Бу асарлар партия омма ўртасида ташкилий ва сиёсий ишлар борасида орттирган тажрибалар хазинасини бойитади. Леонид Ильич айтган фикрлар ҳозирги шароитларда мана шу ишлар мазмуни, шакли ва методларини кенгроқ ва чуқурроқ очиб беришга ёрдам беради, идеология ходимлари учун конкрет дастуруламал ҳисобланади.

Йиғилиш қатнашчилари республика партия ташкилотларининг меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий ва ватанпарварлик руҳида тарбиялаш борасидаги вазифалари тўғрисида гапириб, шу муҳим ишни комплекс ҳолда, ҳаёт билан чамбарчас алоқада олиб бормоқ зарур, деб таъкидладилар.

Актив йиғилиши ўртоқ Л. И. Брежнев асарларини ўрганиш ва пропаганда қилиш юзасидан тавсиялар қабул қилди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Советии Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев номига якдиллик билан қабул қилинган мактубда республика партия ташкилотлари, барча коммунистлари бундан буён ҳам омманинг актив ташкилотчилари ва тарбиячилари бўлиб қолаверадилар, деб қаттиқ ишонч билдирилди.

Йиғилиш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, М. М. Мусахонов, О. У. Салимов, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. Маҳмудов, С. У. Султонова, Ўзбекистон ССР Олий Советии Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, М. Д. Мухортов, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев қатнашдилар. (ЎзТАГ).

МОСКВА ИДЕОЛОГИЯ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

Совет халқи, бутун прогрессив инсоният ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер» номли эсдаликларини ғоят қизиқиб кутиб олдилар. Леонид Ильич «Новий мир» журналининг бешинчи сонида эълон қилинган «Тикланиш» номли иккинчи китобида урушдан кейинги дастлабки йиллар тўғрисида, душман вайрон қилган халқ хўжалигининг тикланиши тўғрисида, тинч қурилиш йўлига ўтиш тўғрисида ҳикоя қилади.

Пойтахт идеология активининг 24 апрелда бўлиб ўтган йиғилиши шу китобларни муҳокама қилишга ва меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий ҳамда ватанпарварлик руҳида тарбиялаш соҳасида Москва шаҳар партия ташкилоти олдида турган вазифаларга бағишланди.

Актив йиғилишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин доклад қилди. У йиғилиш иштирокчиларига, Москванинг барча идеология активларига Леонид Ильич Брежнев номидан қизғин салом топширди ва унинг сиҳат-саломатлик ҳамда ишда муваффақиятлар тилаб билдирган истакларини изҳор этди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Советии Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг бутун ҳаёти, деб таъкидлади В. В. Гришин, партиямизнинг фаолияти билан, совет халқининг социалистик ва коммунистик қурилиш вазифаларини амалга ошириш, Ватаннинг озодлиги ва мустақиллиги учун кураш йўлидаги қаҳрамонона меҳнати билан чамбарчас боғлангандир. Бу эса унинг «Кичик ер» ва «Тикланиш» номли асарларида ўзининг чуқур ифодасини топди.

Бу асарларнинг мазмуни ҳозирги кун билан, совет жамиятининг бундан кейинги ривожланиш истиқболлари билан бевосита боғланган бўлиб партия ташкилотларидан бутун диққат-эътиборни коммунистик қурилишнинг муҳим вазифаларига қайта-қайта сафарбар этишни, камчиликларга нисбатан муросасиз бўлишни, барча резервлардан ғоят самарали фойдаланишга эришишни талаб қилади.

Йиғилиш иштирокчилари «Кичик ер» ва «Тикланиш» китобларининг жуда катта сафарбар қилувчилик ролини таъкидлаб, бутун партиявий иш савиясини оширишнинг негизи бўлган партия ташкилотларини мустаҳкамлаш ғоят муҳим эканлиги тўғрисида Леонид Ильичнинг йўл-йўриқлари мислсиз қимматга эга эканлигини уқтириб ўтдилар. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг асарлари кишиларни тарбиялашга комплекс ёндашиш, унинг самарадорлигига, шу ишнинг натижаларига қараб баҳо бериш кераклигини ўргатади. Бу асарлар бутун мамлакатда бўлгани сингари Москва коммунистларига, барча меҳнаткашларига, янги ижодий ғайрат бағишлайди, пойтахтни намунали коммунистик шаҳарга айлантириш билан боғлиқ вазифаларни амалга ошириш ишларини янада такомиллаштиришга имкон беради.

Йиғилишда СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Э. Димшиц, КПСС Киров район комитетининг биринчи секретари В. Г. Чубаров, 18-армия ветеранлар кенгашининг раиси А. Н. Копенкин, «Главмосстрой»га қарашли 1-уйсозлик комбинати комплекс бригадасининг бошлиғи, РСФСРда хизмат кўрсатган бинокор А. М. Суровцев, СССР халқ рассоми В. Е. Цигаль ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Актив йиғилиши ўртоқ Л. И. Брежнев асарларини ўрганиш ва пропаганда қилиш юзасидан тавсиялар қабул қилди.

Йиғилиш иштирокчилари Леонид Ильич Брежневга баланд руҳ билан табрикнома йўлладилар.

Йиғилиш ишида КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси Г. Э. Цуканов КПСС Марказий Комитети Пропаганда бўлимининг мудири Е. М. Тяжельников қатнашдилар.

(ТАСС).

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ САФАРИ ТЎҒРИСИДАГИ МАТЕРИАЛЛАР ТЎПЛАМИ

«Леонид Ильич Брежневнинг Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб сафари» деган тўплам босилиб чиқди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Советии Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев шу йил март-апрель ойларида Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб қилган сафари тўғрисидаги материаллар шу тўпламга киритилди. Тўпламни сиёсий адабиёт нашриёти босиб чиқарди. (ТАСС).

ЛЕНИН ДЕКРЕТИГА БИНОАН

24 апрель куни Катта Кремль саройида ташқи савдони национализация қилиш тўғрисидаги Декретнинг 60 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Бу ҳужжат В. И. Лениннинг бевосита раҳбарлигида ишлаб чиқилган эди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, СССР Олий Советии Президиуми Раисининг ва СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, СССР министрлари, партия ва совет ташкилотларининг вакиллари мажлис президиумидан жой олдилар.

К. У. Черненко КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Советии Президиуми ва СССР Министрлар Советининг Совет Иттифоқи ташқи савдо ходимларига табригини ўқиб эшиттирди. Залда ҳозир бўлганлар табрикни узоқ давом этган қарсаклар билан кутиб олдилар.

Ташқи савдо министри Н. С. Патоличев доклад қилди. У самимий табрик сўзлари учун, ташқи савдо ходимларининг меҳнатига берилган юксак баҳо учун сидқидилдан миннатдорчилик изҳор қилди.

Мажлис қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Советии Президиуми, СССР Министрлар Советига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТУРКИСТОН ҲАРБИЙ ОКРУГИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Республиканинг экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда актив қатнашганлиги, аҳолини ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш соҳасида катта ишлар қилганлиги учун ва ташкил топган кунининг олтмиш йиллиги муносабати билан Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи Ўзбекистон ССР Олий Советии Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Советии Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Советии Президиумининг Секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1978 йил, 24 апрель, Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТУРКИСТОН ҲАРБИЙ ОКРУГИ МУЗЕЙИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Меҳнаткашларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш соҳасида актив иш олиб борганлиги ва Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округининг олтмиш йиллиги муносабати билан Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи музейи Ўзбекистон ССР Олий Советии Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Советии Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Советии Президиумининг Секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1978 йил, 24 апрель, Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

РЕСПУБЛИКА СОЦИАЛ-ТАЪМИНОТ СИСТЕМАСИ ХОДИМЛАРИГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЮРИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Аҳолига ҳуқуқий хизмат кўрсатиш соҳасидаги хизматлари учун ҳамда социал-таъминот совет давлат системасининг 60 йиллиги муносабати билан қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист» фахрий унвони берилсин:

Олесько Зинаида Дмитриевна — Сурхондарё область социал-таъминот бўлими мудирининг ўринбосари;

Тўхтаохунова Осиям — Марғилон шаҳар социал-таъминот бўлимининг мудири;

Туровский Юлиан Борисович — Ўзбекистон ССР социал-таъминот министрлигининг бўлим бошлиғи.

Ўзбекистон ССР Олий Советии Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Советии Президиумининг Секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА,

1978 йил 24 апрель, Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

РЕСПУБЛИКА СОЦИАЛ-ТАЪМИНОТ СИСТЕМАСИ ХОДИМЛАРИГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ВРАЧ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Аҳолига медицина хизмати кўрсатиш соҳасидаги хизматлари учун ва социал-таъминот совет давлат системасининг 60 йиллиги муносабати билан қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач» фахрий унвони берилсин:

Абдулғаниева Осиё Нурғалиевна — Фарғона шаҳарлараро ва районлараро врачлик-меҳнат эксперт комиссиясининг раиси;

Бобоқулов Саттор — Қашқадарё область врачлик-меҳнат эксперт комиссиясининг бош эксперти;

Бойаҳмедов Файзи — Ўзбекистон меҳнат қобилиятини ва меҳнатни ташкил этиш экспертизаси илмий-тадқиқот лабораториясининг директори;

Ғафуров Муҳиддин — Наманган область врачлик-меҳнат эксперт комиссиясининг методисти;

Донийёров Тожиқул — Сирдарё область врачлик-меҳнат эксперт комиссиясининг аъзоси;

Залибина Клавдия Афанасьевна — Термиз шаҳар врачлик-меҳнат эксперт комиссиясининг врач-эксперти;

Илатова Нина Григорьевна — Андижон шаҳар врачлик-меҳнат эксперт комиссиясининг врач-эксперти;

Круглова Лариса Ивановна — Самарқанд шаҳар врачлик-меҳнат эксперт комиссиясининг врач-эксперти;

Мирзажонов Қодиржон — Избоскан врачлик-меҳнат эксперт комиссиясининг врач-эксперти;

Неъматуллаев Файзулла — Бахмал районлараро врачлик-меҳнат эксперт комиссиясининг раиси;

Овчинникова Зинаида Николаевна — Хоразм область врачлик-меҳнат эксперт комиссиясининг аъзоси;

Пошшаев Мухтор Пошшаевич — Оҳангарон интернат уйининг директори;

Рўзумбетов Матёқуб — Қорақалпоғистон АССР республика врачлик-меҳнат эксперт комиссиясининг раиси;

Фролова Полина Андреевна — Тошкент шаҳар врачлик-меҳнат эксперт комиссиясининг врач-эксперти.

Ўзбекистон ССР Олий Советии Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Советии Президиумининг Секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1978 йил, 24 апрель. Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

РЕСПУБЛИКА СОЦИАЛ-ТАЪМИНОТ СИСТЕМАСИНИНГ ХОДИМЛАРИГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЭКОНОМИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Планлаштириш, молия ҳисоботини яхшилаш ишидаги хизматлари учун ва социал-таъминот совет давлат системасининг 60 йиллиги муносабати билан қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист» фахрий унвони берилсин:

Киселева Мария Акимовна — Тошкент шаҳар социал-таъминот бўлимининг бухгалтери;

Насимов Шамси — Самарқанд район социал-таъминот бўлимининг мудири;

Раҳимов Мурод — Бухоро область Свердлов район социал-таъминот бўлимининг катта бухгалтери;

Сальбиев Борис Мусаевич — Қашқадарё область социал-таъминот бўлимининг сектор мудири;

Хожиқулов Маъмурқул — Бекобод район социал-таъминот бўлимининг мудири;

Ҳакимова Ноила — Хоразм область социал-таъминот бўлимининг бош бухгалтери;

Ўзбекистон ССР Олий Советии Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ,

Ўзбекистон ССР Олий Советии Президиумининг Секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1978 йил, 24 апрель, Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Советии Президиуми ёш авлодни ўқитиш ва коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги хизматлари учун, актив самарали иш олиб борганлиги учун республика халқ маорифи ходимларидан 137 кишига «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» фахрий унвони берди ва 268 кишини Ўзбекистон ССР Олий Советии Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

УРУШДАН КЕЙИНГИ ТИКЛАНИШ ЙИЛЛАРИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Советии Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг яқинда эълон қилинган «Кичик ер» номли хотиралари мамлакатимиз ва чет эл китобхонларида ғоят катта қизиқиш уйғотди. Леонид Ильичга келаётган кўплаб хатларда хотираларни давом эттириш, урушдан кейинги йиллар тўғрисидаги ўз фикрлари билан ўртоқлашиш ҳақида илтимос қилинади.

СССР Ёзувчилар союзининг адабий-бадиий ва ижтимоий-сиёсий журнали «Новий мир»нинг май сони Л. И. Брежневнинг «Тикланиш» деган хотиралари билан очилади.

Урушдан кейинги ғоят оғир йилларда, қаҳрамонона тикланиш даврида Леонид Ильич Брежнев Запорожье, сўнгра эса Днепропетровск область партия комитетининг биринчи секретари бўлиб ишлаган эди.

«Вайрон қилинган нарсаларни тиклаш ҳақидаги фан йўқ эди, ёндириб кул қилиб юборилган, ўпирилган, портлатилган иншоотларни тиклашдан сабоқ берадиган дарсликлар йўқ эди, — деб ёзади Л. И. Брежнев. — Ҳаммасини бошидан, янгидан қилишга тўғри келди».

Ғоят машаққатли уруш жароҳатлари даволанди. Бутун жаҳон социалистик экономикамизнинг битмас-туганмас резервларига, планли хўжалигимизнинг имкониятларига, мамлакатимизнинг буюк қудратига яна бир карра тан берди. «Мана шу улкан зафарларнинг шоҳиди ва иштирокчиси бўлганлигим билан бахтиёрман», — деб таъкидлайди Л. И. Брежнев.

«Тикланиш» муаллифи совет кишиларининг фидокорона, талантли, садоқатли меҳнати ҳақида, ташаббускорлиги ва ижодкорлиги тўғрисида ҳикоя қилади.

«Новий мир»нинг бешинчи сони обуначиларга жўнатилмоқда.

(ТАСС).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Ўзбекистон ССР 1978 йилги пул-буюм лотереяси иккинчи чиқарилиши бўйича 22—23 апрелда Бухоро шаҳрида ўтказилган ютуқлар тиражининг

2 ЧИҚАРИЛИШИ

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

ТИРАЖДА ҲАММАСИ БЎЛИБ УМУМИЙ СУММАСИ ТЎҚҚИЗ ЮЗ МИНГ СЎМ БЎЛГАН 382.000 ТА ПУЛ ВА БУЮМ ЮТУҚЛАРИ ЎЙНАЛДИ.

АНА ШУ ЛОТЕРЕЯНИНГ БЕШ РАЗРЯДИДАГИ СЕРИЯ НОМЕРИ ВА БИЛЕТ НОМЕРИ ҚУЙИДАГИЧА БЎЛГАН ЛОТЕРЕЯ БИЛЕТЛАРИГА ЮТУҚЛАР ЧИҚДИ:

Серия номерлари	Билет номерлари	Ютуққа чиққан буюмларнинг номи ва пул ютуғининг миқдори.	Ютуққа чиққан буюмнинг нархи (сўм тийин).
35004	076*)	3,18x2 метрли гилам	223—00
35053	093*)	1,35x80 сантиметрли гилам	38—00
35060	109*)	Жун рўмол	20—50
35082	090*)	50 сўм пул ютуғи	—
35091	020*)	1,35x2 метрли гилам	96—00
35105	111*)	1,35x80 сантиметрли гилам	38—00
35109	069*)	3,18x2 метрли гилам	223—00
35117	017*)	1,35x80 сантиметрли гилам	38—00
35130	046*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
35139	045*)	Жун рўмол	20—50
35154	055*)	1,35x2 метрли гилам	96—00
35163	131*)	6 метр духоба	49—80
35168	082*)	3 метр хон атлас	29—55
35184	148*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
35198	098*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
35202	085*)	Жун рўмол	20—50
35238	005*)	6 метр духоба	49—80
35252	166*)	1,35x80 сантиметрли гилам	38—00
35259	040*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
35266	005*)	1,35x2 метрли гилам	96—00
35278	007*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
35298	077*)	1,35x80 сантиметрли гилам	38—00
35321	117*)	100 сўм пул ютуғи	—
35324	092*)	6 метр духоба	49—80
35335	047*)	100 сум пул ютуғи	—
35372	078*)	3,18x2 метрли гилам	223—00
35384	127*)	50 сўм пул ютуғи	—
35411	026*)	6 метр духоба	49—80
35416	072*)	3 метр хон атлас	29—55
35441	073*)	«М-67» аравачали мотоцикли	1745—00
35457	011*)	3 метр хон атлас	29—55
35469	175*)	25 сўм пул ютуғи	—
35471	197*)	100 сўм пул ютуғи	—
35487	072*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
35491	149*)	1,35x80 сантиметрли гилам	38—00
35493	107*)	«М-67» аравачали мстоцикли	1745—00
35516	043*)	6 метр духоба	49—80
35517	058*)	300 сўм пул ютуғи	—
35522	151*)	300 сўм пул ютуғи	—
35531	086*)	6 метр духоба	49—80
35562	132*)	100 сўм пул ютуғи	—
35603	136*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
35626	044*)	«М-67» аравачали мотоцикли	1745—00
35627	010*)	1,35x2 метрли гилам	96—00
35629	182*)	1,35x2 метрли гилам	96—00
35635	017*)	300 сўм пул ютуғи	—
35642	010*)	3,18x2 метрли гилам	223—00
35645	176*)	3 метр хон атлас	29—55
35650	019*)	6 метр духоба	49—80
35658	025*)	3 метр хон атлас	29—55
35663	047*)	Жун рўмол	20—50
35668	146*)	Жун рўмол	20—50
35679	008*)	1,35x2 метрли гилам	96—00
35691	174*)	200 сўм пул ютуғи	—
35693	068*)	200 сўм пул ютуғи	—
35697	172*)	6 метр духоба	49—80
35704	148*)	1,35x2 метрли гилам	96—00
35706	160*)	Жун рўмол	20—50
35713	118*)	50 сўм пул ютуғи	—
35718	108*)	Жун рўмол	20—50
35744	027*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
35746	159*)	1,35x2 метрли гилам	96—00
35759	160*)	3 метр хон атлас	29—55
35765	096*)	6 метр духоба	49—80
35774	091*)	100 сўм пул ютуғи	—
35797	062*)	1,35x2 метрли гилам	96—00
35818	065*)	1,35x80 сантиметрли гилам	38—00
35820	152*)	50 сўм пул ютуғи	—
35835	011*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
35870	047*)	Жун рўмол	20—50
35912	115*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
35929	106*)	6 метр духоба	49—80
35935	086*)	Жун рўмол	20—50
35956	030*)	6 метр духоба	49—80
35974	084*)	20 сўм пул ютуғи	—
35981	048*)	«М-67» аравачали мотоцикли	1745—00
36025	132*)	3,18x2 мертли гилам	223—00
36059	173*)	3 метр хон атлас	29—55
36087	091*)	1,35x80 сантиметрли гилам	38—00
36118	001*)	6 метр духоба	49—80
36121	015*)	3 метр хон атлас	29—55
36135	044*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
36136	086*)	1,35x2 метрли гилам	96—00
36163	131*)	1,35x2 метрли гилам	96—00
36184	132*)	3 метр хон атлас	29—55
36190	064*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
36203	119*)	1,35x80 сантиметрли гилам	38—00
36208	060*)	6 метр духоба	49—80
36212	113*)	«М-67» аравачали мотоцикли	1745—00
36246	198*)	Жун рўмол	20—50
36255	067*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
36268	190*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
36269	200*)	1,35×80 сантиметрли гилам	38—00
36285	120*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
36286	127*)	1,35x2 метрли гилам	96—00
36296	009*)	50 сўм пул ютуғи	—
36318	173*)	200 сўм пул ютуғи	—
36331	054*)	Жун рўмол	20—50
36340	018*)	3 метр хон атлас	29—55
36360	159*)	1,35x2 метрли гилам	96—00
36379	052*)	1,35x2 метрли гилам	96—00
36388	056*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
36389	109*)	3,18x2 метрли гилам	223—00
36401	1—200	10 сўм пул ютуғи	—
36402	005*)	1,35x80 сантиметрли гилам	38—00
36406	116*)	1,35x80 сантиметрли гилам	38—00
36413	013*)	Жун рўмол	20—50
36415	099*)	6 метр духоба	49—80
36422	046*)	3 метр хон атлас	29—55
36430	085*)	6 метр духоба	49—80
36438	111*)	3 метр хон атлас	29—55
36449	025*)	6 метр духоба	49—80
36462	152*)	Жун рўмол	20—50
36474	056*)	«М-67» аравачали мотоцикли	1745—00
36483	166*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
36503	097*)	1,35x2 метрли гилам	96—00
36507	059*)	3 метр хон атлас	29—55
36509	062*)	200 сўм пул ютуғи	—
36515	1—200	10 сўм пул ютуғи	—
36527	015*)	6 метр духоба	49—80
36533	024*)	«ИЖ-Юпитер» аравачали мотоцикли	1117—50
36538	064*)	6 метр духоба	49—80
36540	034*)	«Москвич-412 ИЭ» автомашинаси	6376—00
36548	151*)	3 метр хон атлас	29—55
36573	195*)	1,35x2 метрли гилам	96—00
36594	196*)	1,35x80 сантиметрли гилам	38—00
36627	195*)	Жун рўмол	20—50
36647	188*)	3 метр хон атлас	29—55
36654	116*)	3,18x2метрли гилам	223—00
36660	185*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
36671	070*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
36693	050*)	3,18x2 метрли гилам	223—00
36718	117*)	«Жигули ВАЗ-2101» автомашинаси	5635—00
36727	023*)	3 метр хон атлас	29—55
36738	005*)	Жун рўмол	20—50
36744	094*)	Жун рўмол	20—50
36745	029*)	3,18x2 метрли гилам	223—00
36751	020*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
36758	048*)	3,18x2 метрли гилам	223—00
36776	093*)	300 сўм пул ютуғи	—
36780	025*)	100 сўм пул ютуғи	—
36793	186*)	Жун рўмол	20—50
36801	142*)	6 метр духоба	49—80
36817	109*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
36825	012*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
36832	156*)	300 сўм пул ютуғи	—
36853	065*)	Жун рўмол	20—50
36856	049*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
36867	093*)	1,35×80 сантиметрли гилам	38—00
36881	037*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
36923	146*)	6 метр духоба	49—80
36931	192*)	100 сўм пул ютуғи	—
36937	119*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
36974	029*)	1,35×80 сантиметрли гилам	38—00
36994	003*)	200 сўм пул ютуғи	—
37036	097*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
37046	025*)	Жун рўмол	20—50
37047	139*)	Жун рўмол	20—50
37076	090*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
37090	156*)	3 метр хон атлас	29—55
37101	067*)	Жун рўмол	20—50
37102	045*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
37117	200*)	Жун рўмол	20—50
37152	112*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
37165	070*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
37174	127*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
37190	084*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
37196	192*)	6 метр духоба	49—80
37222	014*)	3 метр хон атлас	29—55
37238	157*)	«М-67» аравачали мотоцикли	1745—00
37240	023*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
37250	050*)	3 метр хон атлас	29—55
37261	129*)	100 сўм пул ютуғи	—
37271	019*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
37281	042*)	6 метр духоба	49—80
37289	173*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
37292	116*)	3 метр хон атлас	29—55
37294	178*)	25 сўм пул ютуғи	—
37295	122*)	1,35×80 сантиметрли гилам	38—00
37312	152*)	3 метр хон атлас	29—55
37314	136*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
37316	088*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
37323	068*)	1,35×80 сантиметрли гилам	38—00
37336	085*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
37425	009*)	3 метр хон атлас	29—55
37441	152*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
37463	106*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
37472	178*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
37480	176*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
37481	035*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
37486	1—200	10 сўм пул ютуғи	—
37491	137*)	Жун рўмол	20—50
37496	037*)	1,35×80 сантиметрли гилам	38—00
37517	196*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
37523	147*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
37593	134*)	300 сўм пул ютуғи	—
37666	075*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
37676	030*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
37679	195*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
37683	190*)	3 метр хон атлас	29—55
37687	021*)	6 метр духоба	49—80
37693	037*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
37708	059*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
37752	072*)	3 метр хон атлас	29—55
37757	018*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
37766	137*)	3 метр хон атлас	29—55
37784	048*)	«М-67» аравачали мотоцикли	1745—00
37785	060*)	1,35×80 сантиметрли гилам	38—00
37788	155*)	«Запорожец» автомашинаси	3750—00
37792	148*)	25 сўм пул ютуғи	—
37801	029*)	3 метр хон атлас	29—55
37807	075*)	100 сўм пул ютуғи	—
37811	004*)	100 сўм пул ютуғи	—
37820	099*)	6 метр духоба	49—80
37838	078*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
37845	159*)	«ИЖ-Юпитер» аравачали мотоцикли	1117—50
37846	100*)	3 метр хон атлас	29—55
37880	128*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
37881	123*)	1,35×80 сантиметрли гилам	38—00
37886	154*)	20 сўм пул ютуғи	—
37909	131*)	6 метр духоба	49—80
37918	062*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
37953	088*)	«М-67» аравачали мотоцикли	1745—00
37958	194*)	20 сўм пул ютуғи	—
37989	020*)	6 метр духоба	49—80
37991	098*)	1,35×80 сантиметрли гилам	38—00
38005	015*)	Жун рўмол	20—50
38012	100*)	«ИЖ-Юпитер» аравачали мотоцикли	1117—50
38052	196*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
38056	134*)	Жун рўмол	20—50
38072	024*)	3 метр хон атлас	29—55
38076	028*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
38077	039*)	Жун рўмол	20—50
38082	035*)	6 метр духоба	49—80
38084	079*)	«Жигули ВАЗ-2101» автомашинаси	5635—00
38091	129*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
38096	115*)	Жун рўмол	20—50
38119	183*)	3 метр хон атлас	29—55
38126	010*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
33134	170*)	3 метр хон атлас	29—55
38139	121*)	Жун рўмол	20—50
38151	059*)	3 метр хон атлас	29—55
38167	066*)	Жун рўмол	20—50
38168	001*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
38186	055*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
38190	197*)	3 метр хон атлас	29—55
38195	031*)	Жун рўмол	20—50
38215	045*)	100 сўм пул ютуғи	—
38228	069*)	Жун рўмол	20—50
38234	103*)	«Жигули ВАЗ-2101» автомашинаси	5635—00
38261	061*)	200 сўм пул ютуғи	—
38266	107*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
38274	130*)	3 метр хон атлас	29—55
38276	164*)	Жун рўмол	20—50
38313	091*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
38341	026*)	3 метр хон атлас	29—55
38362	025*)	1,35×80 сантиметрли гилам	38—00
38366	064*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
38378	016*)	300 сўм пул ютуғи	—
38385	093*)	50 сўм пул ютуғи	—
38400	141*)	200 сўм пул ютуғи	—
38404	105*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
38417	016*)	3 метр хон атлас	29—55
38431	119*)	1,35×80 сантиметрли гилам	38—00
38432	149*)	100 сўм пул ютуғи	—
38445	085*)	Жун рўмол	20—50
38460	120*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
38464	191*)	3 метр хон атлас	29—55
38468	054*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
38473	114*)	3 метр хон атлас	29—55
38477	173*)	3 метр хон атлас	29—55
38480	146*)	50 сўм пул ютуғи	—
38485	170*)	20 сўм пул ютуғи	—
38486	178*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
38548	198*)	50 сўм пул ютуғи	—
38556	140*)	Жун рўмол	20—50
38567	157*)	3 метр хон атлас	29—55
38597	028*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
38602	070*)	«ИЖ-Юпитер» аравачали мотоцикли	1117—50
38608	076*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
38629	183*)	50 сўм пул ютуғи	—
38648	090*)	3 метр хон атлас	29—55
38660	181*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
38690	178*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
38695	072*)	3 метр хон атлас	29—55
38706	141*)	100 сўм пул ютуғи	—
38738	047*)	Жун рўмол	20—50
38741	010*)	«Москвич-412 ИЭ» автомашинаси	6376—00
38759	193*)	3 метр хон атлас	29—55
38804	197*)	300 сўм пул ютуғи	—
38811	012*)	6 метр духоба	49—80
38862	158*)	1,35×80 сантиметрли гилам	38—00
38874	065*)	«Жигули ВАЗ-2101» автомашинаси	5635—00
38890	109*)	Жун рўмол	20—50
38899	127*)	3 метр хон атлас	29—55
38918	174*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
38928	032*)	«Запорожец» автомашинаси	3750—00
38936	179*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
38949	165*)	«М-67» аравачали мотоцикли	1745—00
38961	190*)	3 метр хон атлас	29—55
38969	085*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
38991	031*)	Жун рўмол	20—50
39001	159*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
39011	194*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
39030	134*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
39035	117*)	Жун рўмол	20—50
39064	088*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
39067	093*)	1,35×80 сантиметрли гилам	38—00
39074	010*)	1,35×80 сантиметрли гилам	38—00
39084	071*)	3 метр хон атлас	29—55
39087	071*)	Жун рўмол	20—50
39096	105*)	6 метр духоба	49—80
39104	090*)	Жун рўмол	20—50
39106	030*)	1,35×80 сантиметрли гилам	38—00
39114	138*)	6 метр духоба	49—80
39118	057*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
39122	077*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
39124	028*)	6 метр духоба	49—80
39146	010*)	3,18×2 метрли гилам	223—00
39150	001*)	Жун рўмол	20—50
39151	175*)	200 сўм пул ютуғи	—
39158	109*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
39167	177*)	300 сўм пул ютуғи	—
39169	157*)	200 сўм пул ютуғи	—
39173	048*)	6 метр духоба	49—80
39205	002*)	Жун рўмол	20—50
39206	159*)	Жун рўмол	20—50
39220	106*)	3 метр хон атлас	29—55
39221	065*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
39234	110*)	50 сўм пул ютуғи	—
39257	118*)	Жун рўмол	20—50
39259	134*)	6 метр духоба	49—80
39261	035*)	200 сўм пул ютуғи	—
39292	084*)	1,35×80 сантиметрли гилам	38—00
39304	132*)	300 сўм пул ютуғи	—
39332	126*)	6 метр духоба	49—80
39334	165*)	«М-67» аравачали мотоцикли	1745—00
39344	079*)	1,35×80 сантиметрли гилам	38—00
39348	007*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
39352	008*)	50 сўм пул ютуғи	—
39365	123*)	100 сўм пул ютуғи	—
39375	047*)	Жун рўмол	20—50
39418	095*)	100 сўм пул ютуғи	—
39447	013*)	6 метр духоба	49—80
39479	180*)	Жун рўмол	20—50
39491	092*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
39514	056*)	6 метр духоба	49—80
39516	113*)	100 сўм пул ютуғи	—
39535	178*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
39542	1—200	10 сўм пул ютуғи	—
39552	177*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
39561	159*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
39578	053*)	1,35×80 сантиметрли гилам	38—00
39611	112*)	6 метр духоба	49—80
39620	096*)	100 сўм пул ютуғи	—
39627	039*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
39629	170*)	25 сўм пул ютуғи	—
39645	059*)	6 метр духоба	49—80
39653	190*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
39665	171*)	6 метр духоба	49—80
39676	123*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
39680	145*)	100 сўм пул ютуғи	—
39704	133*)	Жун рўмол	20—50
39705	004*)	100 сўм пул ютуғи	—
39706	191*)	Жун рўмол	20—50
39743	062*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
39746	150*)	«М-67» аравачали мотоцикли	1745—00
39765	012*)	6 метр духоба	49—80
39772	043*)	6 метр духоба	49—80
39802	048*)	1,35×2 метрли гилам	96—00
39808	159*)	25 сўм пул ютуғи	—
39830	127*)	6 метр гилам поёндоз	90—00
39837	157*)	25 сўм пул ютуғи	—
39842	104*)	100 сўм пул ютуғи	—
39846	184*)	3 метр хон атлас	29—55
39856	138*)	Жун рўмол	20—50
39922	115*)	50 сўм пул ютуғи	—
39932	095*)	Жун рўмол	20—50
39935	200*)	Жун рўмол	20—50
39945	067*)	6 метр духоба	49—80
39949	163*)	Жун рўмол	20—50
39993	012*)	3 метр хон атлас	29—55

*) Шу сериядаги билетларнинг қолган 199 номерига 1 сўмдан пул ютуғи чиқди.
Жадвалда учрайдиган «1—200» гача белги шу сериядаги лотерея билетларининг ҳаммасига бир хил ютуқ чиққанлигини билдиради.

ЮТУҚЛАРНИ ОЛИШ ТАРТИБИ:

1. Ютуқ чиққан билетнинг эгаси хоҳласа, шу буюмнинг қийматини нақд пул билан олиши мумкин.

2. Буюм ютуқлари СССР Давлат меҳнат омонат кассаларининг Ўзбекистон республика Бош бошқармаси нарядига биноан «Ўзбекбирлашув»нинг Тошкент шаҳридаги «Кооппосилторг» базаси томонидан юборилади.

3. Ўзбекистон ССР пул-буюм лотереяси билетларига чиққан 500 сўмгача бўлган ютуқларнинг қиймати иттифоқдош республикалар, ўлка, область ва шаҳарларнинг ҳамма марказий омонат кассаларида ҳам тўланаверади.

4. Ютуқ чиққан лотерея билетларини кечи билан 1979 йил 30 июнга қадар топшириш керак. Шу муддатдан кейин лотерея билетлари ютуқ тўлаш учун қабул қилинмайди.

5. Бошқа иттифоқдош республикаларда ўтказиладиган пул-буюм лотереялари билетларини Ўзбекистон ССРнинг ҳамма шаҳарларидаги марказий омонат кассаларида текшириш ва ютуқларни шу кассалар орқали олиш мумкин.

6. Бу жадвал расмий ҳужжат бўлиб, пул-буюм ютуқлари шу жадвалга қараб тўланади.

Ютуқлар газетанинг навбатдаги сони чиққандан кейин тўланади.

Тираж комиссиясининг раиси — халқ депутатлари Бухоро шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси —
А. А. АБДУРАҲМОНОВ.

Тираж комиссиясининг масъул секретари —
Н. Ф. МУҲИДДИНОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 10.05 — «Горнчилар, қаердасиз?» 10.35 — «Ленин истиқболига» (бадиий фильм). 12.20 — «Киносаёҳатчилар клуби». 15.05 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — «Шахмат мактаби». 16.30 — «Пўлат қандай тобланди». 17.20 — Сув полоси. «Динамо (М) — Ҳарбий-Денгиз Флотининг Марказий спорт клуби. 17.50 — «Халқ оҳанглари». 18.00 — «Ўн тўртдан ўн саккизгача». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Концерт. 19.00 — «ВЛКСМ XVIII съезди делегатлари билан учрашув». 19.30 — «ВЛКСМ XVIII съезди делегатлари ва меҳмонлари учун концерт» (ёзиб олинган). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. СССР — АҚШ.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.25 — Физика. 12.55 — Ҳужжатли фильм. 17.50 — «Ешлик». 18.20 — «Миллионлар ленинча университети» 18.35 — Концерт. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Қалдирғоч» ашула ва рақс халқ ансамбли ижро этади. 20.10 — «Ахборот». 20.30 — «Дўстлик экрани». 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — Пахтакорлар байрамолди вахтасида. 22.15 — «Биринчи комсомол қиз» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Болалар учун фильм. 19.30 — «Тошкент» телепрограммаси. 20.00 — Концерт. 20.30 — Янгиликлар. 21.00 — Ҳужжатли фильмлар.

Радио

БУГУН

Биринчи программа. 8.30 — М. Каримов ва О. Хатамов куйлайди. 9.30 — Ўзбек шоирларининг шеърлари билан айтилади.ган қўшиқлар. 11.15 — «Халқ фаровонлиги — партиянинг олий мақсади». 11.30 — Совет экрани куйлари. 12.00 — «Ўзбекистан индустриальний». 13.00 — «Отарларда қўй-қўзилар». 13.30 — Концерт. 14.00— «Пиллакорларнинг қизғин дамлари». 16.10 — «Музикали Тошкент». 17.00 — Москва. «Юность». 18.30 — «Узбекистан спортивний». 19.00 — Москва. «Миллионлар ленинча университети». 19.20 — «Дўстлик тўлқинида». 20.20 — Концерт. 21.00 — «Чорвадорлар, Сизлар учун» (концерт). 22.00 — Эстрада артистлари ижро этади. 22.30 — «Ўзбекистон чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан». 22.40 — «Шоир В. Саъдулланинг ижодий лабораториясида». 23.20 — «Дам олиш соатида».

Тикувчилик саноатининг Марказий илмий-тадқиқот институти
ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИ
кийимларни тайёрлашнинг саноат методлари секторининг мудири вакант вазифасига
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурсда фан кандидатлари, ҳамда бой ишлаб чиқариш тажрибасига, илмий ишларга ёки ихтироларга эга бўлган юқори малакали мутахассислар қатнашишлари мумкин.

КОНКУРС МУДДАТИ — 6 МАЙГАЧА.

Ариза ва ҳужжатлар конкурс шартларига мувофиқ директор номига қуйидаги адрес бўйича юборилсин: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 9-уй. Телефон 44-31-20.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ХОРАЗМ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
Ўзбек тилшунослиги кафедрасининг мудири (фан доктори) вакант вазифасига
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
КОНКУРС МУДДАТИ — 22 майгача.

Мурожаат учун адрес: 740000, Урганч шаҳри, Ҳ. Олимжон кўчаси, илмий секретар.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 26/IV да **Майсаранинг иши**, 27/IV да **Майсаранинг иши** (билетлар сотилган).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/IV да **Инқилоб тонги**, 27/IV да **Саҳро тор**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА 26/IV да **Гулбаҳор қани?** 27/IV да **Она қизим**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/IV да **Тўй муборак қари қиз**. 27/IV да **Тинмасин соз**.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **МОСКВА ДАВЛАТ МУЗ УСТИДА ЦИРК АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ** (19.30).

Кино

Ҳаётга ташналик — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун). «ДРУЖБА» (11, 14, 17, 20.00), «ЧАЙКА» (11, 14, 16.15, 18.30, 20.45).

Запас аэродром — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Яшашга кафолат бераман — «ТИНЧЛИК» (тоқ соатларда).

Тентак Иванушканинг мўъжиза излагани — «МОСКВА» (жуфт соатларда).

Транссибирь экспресси — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Геология ва геофизика институти коллективи минераллар онтогенияси ва филогенияси лабораториясининг мудири М. И. Исмоиловга онаси
Моҳира НУРИДДИНОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, ГСП, Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04; масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; халқаро ҳаёт — 32-54-18; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 3-19-72; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66; ҚҚАССР — 2-42-62. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 06857. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 95.